

น่าพอใจ ดังนั้นจำเป็นต้องปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การเรียนรู้งานที่มีใช้เพียงแต่งงานในหน้าที่ เพียงอย่างเดียว ยังต้องเรียนรู้กระบวนการทำงานในหน้าที่อื่นควบคู่ไปด้วยอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการบริหาร การวางแผน การดำเนินกิจกรรม และควบคุมกำกับด้านการเงินงบประมาณ ซึ่งทุกกระบวนการเชื่อมโยง สัมพันธ์กัน ภายใต้วัตถุประสงค์ เป้าหมายเดียวกัน คือมุ่งความสำเร็จเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นช่องทางสำหรับการส่งข้อมูลไปสู่การปฏิบัติ เช่น นโยบาย ยุทธศาสตร์ ชาติ เพื่อลงสู่ประชาชน สิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และเกิดการพัฒนาก่อบุคคลากรเหล่านี้เองเป็นความสำเร็จในมิติของการเป็นสื่อต้นแบบ

๑๐.๔ พัฒนาและส่งเสริมการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ในการดำเนินงานโครงการแข่งขันยุวประชาธิปไตยสัมพันธ์ Young DPR Awards ระดับเขต ประสบปัญหาที่เห็นได้ชัดไม่ว่าจะเป็นเรื่องตัวแทนเยาวชนที่ผ่านเข้ารอบระดับเขต หรือการมีส่วนร่วมในภาคราชการ และองค์กรเอกชน ยังมีความร่วมมือน้อย ผู้ขอรับการประเมินจึงใคร่ขอเสนอแนะให้มีการพัฒนาเครือข่าย ซึ่ง หมายถึงกลุ่มของบุคคล องค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างเป็นอิสระ มีใช้เพียงแค่คบค้า หรือ สมาคมเพื่อพึ่งพา หรือต่างมีผลประโยชน์ตอบแทน ทั้งนี้ เครือข่ายดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีปัจจัยประกอบหลายด้าน ได้แก่

๑๐.๔.๑ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มแกนนำเครือข่าย ในองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความผูกพันและความรู้สึกมีส่วนร่วม

๑๐.๔.๒ สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นนอกองค์กร เพื่อเสริมให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น ด้วยการจัดและร่วมกิจกรรม เป็นตัวแทนประสานงานต่าง ๆ

๑๐.๔.๓ ตามประเมินผลการดำเนินงานความก้าวหน้า และความสำเร็จของเครือข่าย

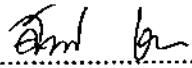
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

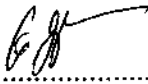
ลงชื่อ

(นางวชิราภรณ์ น้อยยม)

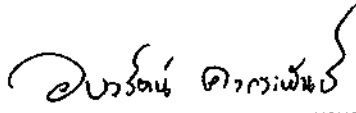
.....๒๗.../..กรกฎาคม.../ ๒๕๕๔ ...

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
ทุกประการ

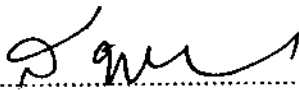
ลงชื่อ
(นางสาวโสมาวดี เอนการากร)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่..๒๗.../..กรกฎาคม ../๒๕๕๔

ลงชื่อ
(นางอัปสร มั่นทับ)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่..๒๗.../..กรกฎาคม ../๒๕๕๔

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ
(..นางอุบลรัตน์ คงกระพันธ์..)

ผู้อำนวยการสถานีวิจัยโทรทัศนแห่งประเทศไทย จังหวัดพิษณุโลก
วันที่..๒๗.../..กรกฎาคม ../๒๕๕๔

ลงชื่อ
(..นายเสรี จุบุญส่ง..)

ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๔
วันที่..๒๗.../..กรกฎาคม ../๒๕๕๔

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

หมายเหตุ หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แลบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงาน
อาจส่งผลงานจริงประกอบพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

ข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของงานบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการ

ปี พ.ศ.ที่เสนอแนวคิด ๒๕๕๔

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางวชิราภรณ์ น้อยยม

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักสื่อสารมวลชน ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ

ตำแหน่งเลขที่ ๑๑๒๓

สังกัด ส่วนข่าวและรายการภูมิภาค สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๔

เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของงานบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการ

หลักการและเหตุผล

จากสภาพการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งในระดับโลก และในประเทศที่รวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จ และไม่สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปัญหาที่เกิดขึ้นมีมากมายและหลากหลาย องค์ประกอบ หากกล่าวในภาพรวมก็คือการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี รวมทั้งความขัดแย้งทางความคิด อุดมการณ์ เกิดการก่อการร้ายสากลขึ้น หากมองย้อนกลับมาซึ่งภายในประเทศ จะพบเห็นปัญหาหลากหลาย นับตั้งแต่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจนของประชาชน ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาการคอร์รัปชั่น การทุจริต ประพฤติมิชอบ ปัญหายาเสพติด ปัญหาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยลบต่อการพัฒนาประเทศ และความมั่นคงของชาติ การดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ก็จะต้องมีองค์กรที่รับผิดชอบไม่ว่าจะเป็น รัฐบาล ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ฯลฯ ดำเนินการตามภารกิจ ในส่วนของการสื่อสารหรือการทำความเข้าใจให้กับประชาชนได้รับรู้ก็จะมีภาคราชการ ภาคเอกชน องค์กรสื่อสารมวลชน เข้ามาทำหน้าที่ในการสื่อสารให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบ เข้าใจ และให้ความร่วมมือกับภาคราชการด้วยความรวดเร็ว ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นหน่วยราชการ และมีภารกิจด้านการประชาสัมพันธ์ ภาครัฐโดยตรงที่จะต้องปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์และงานด้านการบริหารสื่อ ก็ยังไม่สามารถดำเนินงานตามภารกิจให้ประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้อาจมีปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือโดยอ้อม โดยเฉพาะปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อนที่ยังไม่สามารถเข้าไปเกาะติดปัญหาได้อย่างชัดเจน ปัญหาการจัดการภาครัฐที่ล้มเหลว ปัญหาการขาดการบูรณาการกับองค์กรชุมชน และภาคประชาชนได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับยังไม่สามารถสร้างความเชื่อมโยงระดับการนำนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการ และแผนหลัก

ด้านการประชาสัมพันธ์ชาติ มาใช้และสร้างยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์และสื่อของกรมประชาสัมพันธ์ได้เหมาะสมทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทดังกล่าวข้างต้น ทำให้ต้องมาปรับทิศทางและแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพื่อให้การบริหารคน เครื่องมือ โครงสร้าง สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประชาชนสามารถใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากกรมประชาสัมพันธ์ หรือหน่วยงานของกรมประชาสัมพันธ์ ไปปรับใช้ต่อการดำรงชีวิตตามหลักเหตุผลของแต่ละภาคส่วนได้อย่างเหมาะสม

ผู้ขอรับการประเมินจึงได้จัดทำข้อเสนอแนวคิดเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยบุคคลากรของกรมประชาสัมพันธ์จะสามารถรับรู้ มีความรู้ และมีเหตุผลที่จะต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงรอบตัว สามารถแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง และสร้างแนวคิดเพื่อกำหนดเป้าหมายอย่างชาญฉลาด ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานการประชาสัมพันธ์และงานด้านสื่อเชิงบูรณาการอย่างมีความแตกต่าง โดดเด่น ที่สอดคล้องต่อความต้องการของประชาชนผู้รับสาร โดยยึดประโยชน์ของประชาชน และสาธารณชนเป็นหลักสำคัญ

ข้อเสนอแนวคิดนี้เน้นการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนางานการบริหารสื่อแบบบูรณาการ ด้วยการนำนโยบายของรัฐบาล (Policy formulation) มาสู่การปฏิบัติ (Policy implementation) ดำเนินการแปลงนโยบายเป็นเนื้อหา (Contents) และนำเนื้อหาไปขยายผลผ่านสื่อ (Media) ของกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงความต้องการกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับกำหนดให้มีการประเมินผลอย่างเหมาะสมถูกต้องในทุกนโยบาย (Policy evaluation)

บทวิเคราะห์ / แนวคิด / ข้อเสนอ

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล และอินเทอร์เน็ต ซึ่งเรียกรวมกันว่า สื่อใหม่ (new media) ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดและเติบโตต่อไปได้ ในด้านขององค์กรสื่อสารมวลชน ก็เช่นเดียวกัน ที่จะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ดำเนินกิจการเพื่อแข่งขันกับองค์กรคู่แข่ง ด้วยการสร้างผลงานให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้รับบริการ หรือผู้บริโภคสื่อด้วย

การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ถือเป็นหัวใจหลักที่จะสามารถตอบสนองการบริหารงานภาครัฐ โดยมีรัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายที่จะดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศโดยยึดเอาประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ดังนั้นการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาข้อเท็จจริง การวางแผนงาน การดำเนินงาน และการประเมินผลงาน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างมืออาชีพ ด้วยการกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับภารกิจนั้น ๆ การบริหารสื่อ และ สื่อมวลชน ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะนำสารไปสู่ประชาชน ทุกองค์กรต้องให้ความสนใจ ให้ความสำคัญ และนำไปใช้ สำหรับขับเคลื่อน การ

ดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ องค์กรใดมีการวางแผนและมีกลยุทธ์ ที่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ องค์กรนั้นเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

กรมประชาสัมพันธ์ ถือเป็นองค์กรหลักด้านการประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง ของการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร นโยบาย ยุทธศาสตร์ วาระแห่งชาติที่สำคัญของภาครัฐ ไปสู่ประชาชนทั่วทุกภูมิภาค โดยมีสื่อในสำคัญในกำกับดูแล ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อบุคคล มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็นตัวแทนของกรมประชาสัมพันธ์ ในภูมิภาคโดยตรง มีบุคลากร และ เครื่องมืออุปกรณ์การผลิต และเผยแพร่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งที่สำคัญและได้เปรียบสื่อสังกัดอื่น อย่างไรก็ตามพบว่าสื่อกรมประชาสัมพันธ์ มีจุดอ่อนเช่นเดียวกัน จุดอ่อนดังกล่าวได้แก่

๑. ด้านบุคลากร ยังมีวัฒนธรรมในการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ผลิตสื่อตามสังกัด ที่ขึ้นตรง เช่น ปฏิบัติงานด้านวิทยุ จะผลิตข่าวและรายการ เพื่อออกอากาศเฉพาะทางวิทยุ อีกทั้ง ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง หรือ ไม่คิดสร้างสรรค์งานใหม่ๆ เนื่องจากเห็นว่ายุ่งยาก ทำให้ขาด ทักษะการผลิตสื่อรูปแบบอื่นๆ เช่น รายงานพิเศษ บทความ วารสาร การผลิตสื่อกิจกรรม นอกจากนี้ยังไม่สามารถ ทำหน้าที่ผู้แปลงสาร หรือ ผลิตข้อมูลใหม่เพื่อใช้เผยแพร่ในทุกช่องทางได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านเทคโนโลยี ในปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีการพัฒนา รูปแบบเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด แต่บุคลากรด้านสื่อ กรมประชาสัมพันธ์ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบที่ทันสมัย ไม่สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคนิค ที่มีอยู่ได้สมประโยชน์

๓. ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อ ของกรมประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ยังขาดความสามารถในเชิงบริหารจัดการ ขาดการบูรณาการด้านการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ทำให้ยังไม่สามารถดำเนินการบูรณาการสื่อร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และจากนิยามของการบูรณาการ ในแนวคิดของผู้เสนอ เห็นว่า ประกอบไปด้วยแนวคิด หลัก ๒ แนวคิด คือ

๑. บูรณาการระบบสื่อของกรมประชาสัมพันธ์ ด้านHardware เพราะปัจจุบันการ สื่อสารสนเทศหลอมรวมกันหมดแล้ว ฉะนั้น แนวคิดต่างคนต่างทำไม่สามารถอยู่รอดและ แข่งขันกับหน่วยงานภายนอกได้

๒ บูรณาการด้านเนื้อหา (Content) ซึ่งเป็นจุดแข็งของ กรมประชาสัมพันธ์ เนื่องจาก เรามีเครือข่ายข้อมูลที่ใหญ่ที่สุด แต่ยังคงขาดการบูรณาการ เพราะติดยึดที่โครงสร้างของกรม ประชาสัมพันธ์ ทำให้ต่างคนต่างทำ

จากแนวคิดหลักทั้ง ๒ จำเป็นต้องพัฒนาที่ปัจจัยพื้นฐาน เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนา แนวทางในการการบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ขอรับการ

ประเมิน จึงขอเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของงานบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์ แบบบูรณาการ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้

๑. จัดระบบ (System) บริหารจัดการข้อมูลข่าวสารนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ และวาระแห่งชาติ ดำเนินการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารที่ดี (Management Information System) ให้กับบุคลากรของกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถเข้ามาใช้งานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สามารถผลิตผลงานมีความแตกต่าง สร้างความพึงพอใจของผู้รับข้อมูล ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ทันสมัย ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และมีระบบการจัดเก็บที่ดีมีความปลอดภัย สามารถเรียกใช้ได้ตลอด

๒. พัฒนาบุคลากรของกรมประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจในระบบ การบริหารจัดการ การจัดเก็บ การสังเคราะห์ สามารถจัดทำข้อมูลใหม่ที่ผ่านมาจัดบริหารจัดการ สังเคราะห์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ และเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อที่มีการบูรณาการร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้รับบริการ และจะถือว่าเป็นความสำเร็จในการดำเนินงาน ในฐานะที่เป็นองค์การหลักด้านการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

๓. สร้างและพัฒนาเครื่องมือสื่อที่ยังไม่มี และที่มีอยู่แล้ว ให้สามารถสนับสนุนการผลิตผลงานด้านการเผยแพร่อย่างมืออาชีพ มีการสร้างคู่มือระบบการผลิตและเผยแพร่เชิงบูรณาการให้ทุกหน่วยงานได้รับทราบและปฏิบัติได้สะดวก รวดเร็ว โดยผู้ปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ และผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสนับสนุนแนวคิดให้เกิดกิจกรรมเพื่อสร้างโครงข่าย และเครือข่ายการรับและส่งข้อมูลที่ดี โดยมีการพัฒนาช่องทางที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ของประชาชนเป็นสำคัญ

๔. สร้างการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ การวางแผนเจาะกลุ่มเป้าหมาย การวางแผนงานผลิตสื่อ บูรณาการสื่อ การสร้างเนื้อหา (content) และการวางเคล็ดลับ (Gimmick)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบูรณาการเผยแพร่นโยบายของรัฐบาล (Policy formulation) มาสู่การปฏิบัติ (Policy implementation)
๒. ดำเนินการแปลงนโยบายเป็นเนื้อหา (Contents) และนำเนื้อหาไปขยายผลผ่านสื่อ (Media) ของกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงความต้องการกับกลุ่มเป้าหมาย
๓. เพื่อให้มีการประเมินผลอย่างเหมาะสมถูกต้องในทุกนโยบาย (Policy evaluation)

เป้าหมายการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น จะสามารถสำเร็จผลสัมฤทธิ์ได้ บุคลากรในกรมประชาสัมพันธ์จะต้องร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะสามารถแบ่งภารกิจของแต่ละส่วนได้ ดังนี้

๑. บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ ต้องมีการปรับตัวเรียนรู้ในสิ่งใหม่เพื่อนำความรู้มาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ และสั่งสมประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ สำหรับเพื่อใช้ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ

๒. บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ บังเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน (Accountability) เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

๓. บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ มีจริยธรรม (Ethical Standards) มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีมาตรฐานสำหรับนักสื่อสารมวลชน

๔. บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์ ต้องมีความเข้าใจในความต้องการของผู้อื่น (Understand before Understood) เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และดำเนินงานประชาสัมพันธ์ตอบสนองความต้องการผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

๕. การบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management) ผู้บริหารต้องมีทักษะการเป็นผู้นำ สามารถบริหารและจัดการทีมงาน เพื่อให้งานบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และ เกิดประสิทธิผลต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก

๖. การบริหารงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต้องดำเนินการอย่างสอดคล้องเหมาะสม ทั้งผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กร และ ภายนอกองค์กร ซึ่งได้แก่ผู้รับข้อมูล ข่าวสาร ผู้บริหารจัดการโครงข่าย เครือข่ายสื่อที่ต้องบูรณาการ เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร

๗. การสร้างองค์กรให้เป็นผู้ผู้นำ (Organization Development) อย่างมีอาชีพ ด้านสื่อสารมวลชน สามารถรวบรวมและจัดระบบข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และเผยแพร่ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เกิดประโยชน์ต่อผู้รับสาร เป็นองค์กรที่มีฐานข้อมูลสำคัญ ๔ ประการ สำหรับนำมาจัดระบบข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย

๗.๑ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ

- ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม
- ด้านกายภาพความเป็นสังคมเมือง สังคมชนบท
- ด้านภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม

๗.๒ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาไปสู่อนาคต

- ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
- การคาดการณ์สถานการณ์ต่างๆทั้งที่เป็นวิกฤตและโอกาส
- การบริหารจัดการสถานการณ์

๗.๓ ฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิผลในการพัฒนาระบบการเมือง

- นโยบายการเมือง
- การตรวจสอบทางการเมือง

๗.๔ ฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิผลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

- ระบบราชการ
- องค์กรเอกชน

ระยะเวลาการดำเนินการ

กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๖-๒๕๕๗

สถานที่ดำเนินการ

ส่วนข่าวและรายการภูมิภาค สำนักประชาสัมพันธ์เขต ๑ - ๘ กรมประชาสัมพันธ์

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน (ปีงบประมาณ ๒๕๕๖-๒๕๕๗)											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.จัดทำแผนงาน/โครงการ	←→											
๒.จัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร		←→										→
๓.จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้		←→										→
๔.สรุปประเมินผล											←→	→

กระบวนการ คือ การจัดอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สัมมนากลุ่มย่อยเพื่อสร้างแผนงานบูรณาการสื่อ (เริ่มตั้งแต่ดำเนินนโยบายมาตั้ง การแปรนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การจัดให้มีส่วนร่วมในการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ การวางแผนเจาะกลุ่มเป้าหมาย การวางแผนงานผลิตสื่อ บูรณาการสื่อ การสร้างเนื้อหา (content) และการวางเคล็ดลับ (Gimmick)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ และแผนงาน ตลอดจนการจัดการบริหารสื่ออย่างมืออาชีพ เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์พื้นที่ และนโยบายรัฐบาล ได้อย่างเป็นรูปธรรม
๒. สามารถบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์เชิงบูรณาการได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง
๓. บุคลากรด้านสื่อสารมวลชน ของกรมประชาสัมพันธ์มีการพัฒนาตนเอง ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแตกต่าง และเกิดวัฒนธรรมองค์กรใหม่ คือ มุ่งความสำเร็จที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้รับข้อมูลข่าวสาร

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม
เลือกรับบริการข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อกรมประชาสัมพันธ์ เพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ การบริหารสื่อกรมประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการเป็นการ
ปฏิบัติงานแบบมีอาชีพ เกิดภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นที่ยอมรับของประชาชน

ลงชื่อ.....

(...นางวชิราภรณ์ น้อยยม...)

ผู้เสนอแนวคิด

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ลำดับที่ 1

เรื่อง

การพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง

การประกาศข่าว และถ่ายทอดเสียง

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลงานเรื่องที่ 1

1. ชื่อผลงาน การพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศข่าว และการถ่ายทอดเสียง
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ระหว่างเดือนมกราคม 2554 - ธันวาคม 2554
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

3.1 แนวคิดและทฤษฎีการเป็นผู้ประกาศ

1. เทคนิคการเป็นผู้ประกาศ

การพูดในฐานะผู้ประกาศและการอ่านบท คือการเสนอรายการต่างๆ ออกอากาศ ซึ่งรายการต่างๆ ที่จัดและผลิตขึ้นเพื่อออกอากาศนั้นเป็นการทำขึ้นเพื่อให้คนฟัง ผู้ปฏิบัติจึงต้องรำลึกอยู่เสมอว่าทำอย่างไรจึงจะมีคนฟัง เพราะถ้าไม่มีคนฟังย่อมเป็นการสูญเปล่า เสียแรงเสียเวลาเปล่าทั้งของผู้พูด ผู้จัดผลิตรายการนั้นเองและเสียเวลาของสถานีจึงต้องมีวิธีการหลายๆ รูปแบบทั้งในการจัดผลิตและการเสนอรายการเพื่อให้งานที่ทำขึ้นนั้นออกอากาศแล้วมีคนฟัง ซึ่งถ้าจะกล่าวโดยรวมแล้วย่อมต้องเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ทั้งรายการ ด้านเทคนิค เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคก็ต้องดูแลเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องกลไก อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการกระจายเสียงทั้งหมดให้ได้เสียงที่ออกอากาศอย่างมีคุณภาพ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการก็มีหน้าที่จัดผลิตรายการและนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจของผู้ฟัง โดยเฉพาะการเสนอรายการทั้งประกาศ เชื่อมโยงรายการ การอ่านข่าว การดำเนินรายการหรือการรายงานข่าวเหตุการณ์นอกสถานที่ที่ผู้พูดผู้อ่านทำหน้าที่สื่อสารถึงผู้ฟังโดยตรงนั้นจะต้องหาวิธีการที่จะดึงดูดและเอาชนะใจผู้ฟังให้ได้ด้วยศิลปะ ความสามารถและความชำนาญในการใช้ไวยากรณ์หรือการใช้เสียงแต่เพียงอย่างเดียวเป็นเครื่องสื่อความหมาย จึงต้องมีวิธีการหรือนัยหนึ่งเทคนิคการประกาศในเรื่อง...

การเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นผู้ประกาศ

1. มีความตั้งใจอย่างจริงจังที่จะเป็นผู้ร่วมสนทนาในลักษณะที่เป็นผู้เข้าไปเยี่ยมเยือนสนทนาปราศรัยกับผู้ฟังถึงที่ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ที่โรงเรียน ในรถยนต์ และทุกหนทุกแห่งที่มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ โดยที่เสียงของผู้เสนอรายการจะเข้าไปถึง ไปพูด ไปคุยกับผู้ฟังถึงที่ของเขา โดยต้องให้เขามีความยินดีและเต็มใจที่จะร่วมรายการ คือ ฟังเราพูดด้วยความต้องการของเขาเอง ตามที่ได้กล่าวแล้วว่า การพูด การอ่าน เช่นนี้ ผู้พูดผู้อ่านไม่มีทางที่จะบังคับใครให้ฟังได้ แม้ขณะกำลังฟังอยู่แล้วก็อาจจะเลิกฟังเสียเมื่อใดก็ได้ โดยปิดเครื่องรับหรือเปลี่ยนไปรับฟังสถานีอื่นทันที

2. เตรียมใจให้รำลึกอยู่เสมอว่า เป็นการพูดคุย (Talk) การเสนอรายการทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการอ่านต้องเตรียมตัวเตรียมใจให้เป็นการพูดเล่าสนทนาอย่างเป็นกันเองธรรมดาๆ ข้อสำคัญต้องไม่เป็นการเทศนาสั่งสอน หรือการอ้อนวอนขอร้องและต้องแฝงไว้ด้วยความสนิทสนมคุ้นเคยเหมือนกำลังพูดคุยกับคนที่เรารู้จัก มีหลักให้จำถึงเรื่องนี้ด้วยประโยคภาษาอังกฤษ TALK TO A FRIEND

TALK หมายถึง การพูดเล่า ไม่ใช่การอ่าน การเทศนาหรืออ้อนวอน

TO หมายถึง การพูดกับผู้ฟัง ไม่ใช่พูดแบบดูถูกหรือข่มเขา เพราะคิดว่าเราเหนือกว่า ขณะเดียวกันก็มีใช้ว่าจะต้องพูดแบบยกย่องเทิดทูนหรือย้าเกรงผู้ฟังว่าอยู่ในฐานะเหนือกว่าเรา การพูดออกอากาศทางการกระจายเสียง เพียงแต่ให้คิดว่าเป็นการพูดกับคนที่อยู่ในฐานะสติปัญญาความสามารถในระดับเดียวกันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

A หมายถึง... คือ ให้นึกว่าเป็นการพูดหรือกำลังพูดกับคนฟังเพียงคนเดียว แม้ความจริงจะมีคนฟังอยู่เป็นจำนวนมากและวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อสาธารณะก็ตาม แต่ลักษณะการฟังของผู้ฟังและผู้ชมจะเป็นลักษณะที่ต่างคนต่างฟัง อาจมีเป็นกลุ่มบ้างก็เพียงกลุ่มเล็กๆ 2-3 คน เช่น สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น ดังนั้น จึงไม่จำเป็นที่ผู้พูดจะต้องเตรียมการพูดแบบที่ต้องเน้นหรือตะโกนให้ดังไปกว่าการพูดคุยธรรมดา ในลักษณะที่ชัดถ้อยชัดคำตามปกติ ไม่ต้องส่งเสียงให้ดังไปถึงหลังห้องเหมือนการพูดหน้าชั้นหรือการบรรยายในห้องเรียน ถ้ากล่าวโดยตำราท่านแนะนำว่า... ให้เสียงที่พูดดังขนาดเพียงพอที่จะให้คนที่นั่งห่างไป 4 ฟุต ได้ยินถนัดชัดเจนเท่านั้นก็พอ... คือเต็มเสียงเต็มคำ

FRIEND หมายถึง การให้ความคุ้นเคยสนิทสนมต่อผู้ฟังเสมือนว่าผู้ฟังนั้นคือ เพื่อนคนหนึ่ง ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุที่การกระทำเช่นนั้นจะทำให้ถ้อยคำและน้ำเสียงที่พูดมีลักษณะโอภาปราศรัย ฟังแล้วอบอุ่นสบายใจ และมีความสดชื่นรื่นเริงเหมือนได้พูดคุยกับเพื่อนที่ถูกใจใกล้ชิด... ตามตำราท่านให้สมมติเอาว่ามีหน้าของเพื่อนลอยอยู่ที่ไมโครโฟน กำลังฟังเราพูดคุยกับเขาด้วยความสนใจ

3. ต้องเตรียมตัวเป็นนักแสดงบ้าง... คือ การพูดการอ่านเพื่อออกอากาศนั้นแม้มิใช่เป็นการแสดงละคร แต่เป็นการพูดคุยหน้าไมโครโฟน ซึ่งจำเป็นต้องมีลักษณะของการแสดงอยู่บ้างแต่ต้องไม่มากนัก คือ เป็นการแสดงในลักษณะที่ใช้เป็นส่วนประกอบของเสียงที่จะสื่อสารได้ สื่อความรู้สึกนึกคิดและสื่ออารมณ์ถึงผู้ฟังได้ด้วย โดยใช้เพียงเสียงพูดเท่านั้น

4. เตรียมสร้างความรู้สึกระตือรือร้นสนใจในเรื่องที่จะนำเสนอให้เกิดขึ้นในตัวเองก่อน เพื่อความรู้สึกดังกล่าวจะผ่านไปถึงผู้ฟังทางเสียง อันจะทำให้ผู้ฟังเกิดความกระตือรือร้นสนใจตามไปด้วย ทั้งนี้ การแสดงความกระตือรือร้นสนใจของผู้พูดจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่มากจนเกินไปจนผู้ฟังจับได้ว่าเป็นการเสแสร้ง เพราะหากว่าผู้ฟังเกิดความรู้สึกว่าแม้ตัวผู้พูดเอง ผู้เสนอเรื่องเองก็ยังมีได้สนใจในเรื่องนั้นแล้ว ผู้ฟังก็จะขาดศรัทธาที่จะฟังต่อไป พูดอีกเท่าใดๆ ก็ไม่อยากฟัง

5. พยายามเข้าใจผู้ฟัง คือ ต้องนึกถึงความรู้สึกของผู้ฟังแบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา เช่น พยายามศึกษาค้นคว้าให้ทราบว่ามีผู้ฟังน่าจะอยากทราบเรื่องอะไรบ้าง ในรายการที่เสนอเขาน่าจะมีความรู้หรือได้ทราบเรื่องหรือข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้วมากน้อยเพียงใด เขากำลังมีความสนใจอะไรอยู่อย่างไร พูดง่ายๆ ก็คือ

ต้อง..รู้เขา เขาในที่นี้ คือ ผู้ฟัง ผู้เสนอรายการจะต้องรู้อยู่ตลอดเวลาว่ากำลังจะพูดกับใคร ใครคือกลุ่มเป้าหมายที่เขา กำลังพูดสื่อเรื่องราวข่าวสารให้ฟัง

6. เตรียมรำลึกถึงความรับผิดชอบในฐานะเป็นตัวแทนของสถานีวิทยุกระจายเสียง เพราะผู้พูดผู้อ่าน ออกอากาศเปรียบเสมือนเป็นตู้โชว์สินค้าของร้านค้า คือสถานีที่ทำการออกอากาศ การทำหน้าที่พูดและอ่าน ออกอากาศมีผลกระทบต่อสถานีเสมอ เมื่อผู้ฟังมีความรู้สึกต่อผู้พูดผู้อ่านออกอากาศอย่างไรก็จะมีความรู้สึกต่อ หน่วยงานที่สังกัดคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงเช่นเดียวกันด้วย ดังนั้น หากผู้พูดหรืออ่านออกอากาศขาดความ ระมัดระวัง หรือทำงานสบายๆ ง่ายๆ เข้าว่า หรือแบบเสนอเรื่องใดก็ถือเอาตามความสะดวก ลวกๆ ง่ายๆ ไม่ สนใจจะหาหลักฐานข้อมูลให้เพียงพอที่จะพิจารณาประกอบได้ว่า จะผิดหรือถูก หรือแสดงรสนิยมต่ำหรือไม่ สุภาพต่อผู้ฟัง ย่อมนำความเสื่อมเสียเข้าสู่ตัวผู้พูดผู้อ่าน หน่วยงานและสถานีวิทยุที่ออกอากาศด้วย ว่าเป็น หน่วยงานหรือสถานีที่ขาดความรับผิดชอบ ให้เรื่องราวข่าวสารผิดๆ ถูกๆ

อนึ่ง ผู้พูดผู้อ่านออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงควรจะเป็นแบบฉบับ หรือตัวอย่างที่ดีของ การใช้ภาษา ถ้อยคำ หรือศัพท์ต่างๆ ทั้งการออกเสียงคำได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงและหลักภาษาด้วย ทั้งนี้ เพราะเท่าที่มีการศึกษาวิจัยพบว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยม ค่อนข้างจะมีอิทธิพล ต่อความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของประชาชนอยู่ไม่น้อย ผู้ทำหน้าที่พูดและอ่านจึงต้องมีความรับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ด้านการสื่อสารทั้งในหน้าที่ของผู้ประกาศ ผู้ดำเนินรายการหรือตำแหน่งอื่นๆ ที่ต้องใช้ เสียงพูดอ่านออกอากาศ

7. เตรียมเปิดใจให้กว้างและยอมรับคำวิจารณ์ การทำงานในหน้าที่พูดและอ่านทางการกระจายเสียง ไม่อาจหนีคำวิจารณ์ของผู้ฟังได้ คำวิจารณ์ส่วนใหญ่มักจะเป็นในทางลบ คือ คำตำหนิมากกว่าคำชม ซึ่งบางครั้งผู้ถูกวิจารณ์ก็เกิดความท้อแท้ หรืออาจเกิดความรู้สึกว่าถูกตำหนิอย่างไม่ยุติธรรม ไร้เหตุผล หรือบาง ที่ก็อาจน้อยใจว่าสุดสำห้ทำความดีมานับร้อยๆ ครั้ง พอพลาดพลั้งเข้าครั้งเดียวก็ถูกตำหนิเสียไม่มีดี หรือบางทีก็ อาจมีความคิดว่าคนอื่นเขาก็เป็นอย่างนี้ดีบ้างไม่ดีบ้างทำไมเขาไม่ถูกวิจารณ์ ไม่ถูกตำหนิ ไม่เห็นมีใครกล่าวติหรือ พูดว่าถึงความผิดพลาดของเขาเลย เหมือนกับจะคอยจ้องจับผิดอยู่แต่เราคนเดียว อะไรต่างๆ เหล่านี้... ผู้ทำ หน้าที่พูดและอ่านเพื่อเสนอรายการออกอากาศที่ดีจึงต้องเตรียมเปิดใจไว้ให้กว้าง ยอมรับและนำมาคิดปรับและ แก้ไขให้เป็นผลดีแก่ตนเอง เช่น คิดเสียว่า... นั่นเป็นการตักเตือนให้เราไม่ต้องทำผิดพลาดเช่นนั้นอีก จริงอยู่... ที่ว่าคนเรานั้นไม่สามารถทำให้ทุกๆ คนพอใจได้ทั่วกันหมดเสมอไป แต่ถึงอย่างไรก็ต้องมานะพยายามยอมรับคำ วิจารณ์ โดยเฉพาะนำคำที่ตำหนิติติงนั้นๆ มาคิดปรับปรุงแก้ไขการทำงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นที่พอใจ ของผู้ฟังต่อไป

8. ต้องเป็นนักฟัง คือ ผู้ที่จะทำหน้าที่พูดและอ่านให้คนฟัง โดยเฉพาะโดยการออกอากาศนั้นก็ต้อง เป็นผู้ที่ฟังการพูดการอ่านที่ออกอากาศด้วย คือ ต้องมีความขยันหมั่นฟังรายการวิทยุต่างๆ ที่ผู้อื่นจัดทำหรือ เสนอ และฟังรายการที่เราเองพูดอ่านหรือเสนอรายการด้วยตนเองด้วย แล้วนำมาพิจารณาว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร เปรียบเทียบกัน... ข้อสำคัญต้องวางใจเป็นกลาง ไม่เข้าข้างตนเอง แล้วผู้พูดผู้อ่านหรือตัวผู้เสนอรายการเองนั้น แหะละคือผู้ที่จะทราบได้ดีกว่าผู้ใดว่า ควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขที่ใดบ้าง อย่างไรอีกหรือไม่ประการใด... แต่ว่า เมื่อได้ฟังการพูดการอ่านจากการเสนอรายการของตนเองแล้วเกิดความรู้สึกว่าดีแล้ว ดีมาก หรือดีที่สุดในสายตา

ผู้ใดเปรียบมิได้ละก็... ขอแนะนำให้ลองหันมาพิจารณาตัวเราเองอีกสักครั้ง... ท่านอาจจะเห็นหรือรู้สึกได้ว่าเรานี้ช่างไม่มีศิลปะในการฟังเอาเสียเลย และ...

คติประจำใจของนักกระจายเสียงก็คือ... เมื่อใดที่เกิดความรู้สึกว่าผลงานของคนนั้นดีที่สุดในที่สุด ไร้เทียมทาน... เมื่อนั้นคือ การที่ผู้นั้นกำลังก้าวไปสู่ความเสียที่สุดในที่สุด แยกที่สุด ไร้ใดเทียม....

2. เทคนิคการเป็นผู้อ่านข่าว

การพูดการอ่านให้คนฟังทางวิทยุกระจายเสียง ต้องคำนึงถึงลักษณะของการสื่อสารไปถึงผู้รับซึ่งกระทำโดยใช้เสียงแต่เพียงอย่างเดียว เป็นการพูดการฟังที่ผู้พูดและผู้ฟังไม่ได้เห็นอกกับกิริยาท่าทางซึ่งกันและกัน ผู้พูดไม่สามารถมองเห็นหรือรับรู้ปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ฟังขณะกำลังพูดได้ ผู้พูดจึงต้องทำอะไรให้มั่นใจได้ว่าการพูดแต่ละครั้งผู้ฟังต้องรับทราบและเข้าใจได้ตรงตามเนื้อหาที่พูด ดังนั้น จึงต้องมีการฝึกและการเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อการเป็นผู้ประกาศ ด้วยการฝึกฝนตนเองดังต่อไปนี้

1. ฝึกการเปล่งเสียง ให้ถ้อยคำที่พูดแต่ละคำแต่ละความออกมาอย่างชัดถ้อยชัดคำ รักษาระดับเสียงให้คงที่ไม่แกว่งหวายด้วยการเปล่งออกมาอย่างเต็มเสียงแต่ไม่ใช่แบบตะโกน แต่เป็นเสียงที่แสดงความมั่นใจไม่ลังเล ระดับเสียงก็ต้องคงที่ไม่ดังบ้างเบาบ้าง โดยใช้เสียงธรรมชาติของตนเองเปล่งออกมาเป็นเสียงเป็น คือเสียงที่มีสูงบ้างต่ำบ้างอย่างมีชีวิตชีวาตามธรรมชาติ มิใช่เป็นการเจาะจงจะสูงๆ ต่ำๆ ตามที่ต้องการแล้วทำเสียงเพราะจะได้เสียงที่มีใช้เสียงแท้และเสียงเป็น หากแต่เป็นเสียงที่จงใจให้เป็น ขาดชีวิตชีวาแบบธรรมชาติธรรมดาธรรมชาติ
2. ฝึกการพูดให้มีจังหวะจะโคน มีน้ำหนักค้ำน้ำหนักความ ไม่พูดเร็วเกินไปแบบรีบให้จบๆ หรือ ลุกลี้ลุกลอน ไม่อืดอาดยืดเยื้อแบบลากเสียงคำยาวๆ ไม่กระชับคำกระชับความ คือต้องพยายามฝึกการพูดให้ฟังกระชับ กระชับกระฉ่งคล่องแคล่ว การหยุดการต่อทำได้ตรงที่ คือไม่หยุดแยกคำแยกความและไม่คร่อมวรรค การพูดในแต่ละวรรคอาจจะมีส่วนบ้างยาวบ้างแล้วแต่ช่วงความตามเนื้อหา ไม่ใช่หยุดบ่อยๆ จนฟังเป็นห้วงช่วงสั้นๆ ขณะเดียวกันก็มีใช้ว่าจะต้องพูดต่อเนื่องกันไปไม่มีการแบ่งวรรคโดยไม่หยุด ทั้งต้องให้ฟังคล่องแคล่วไม่สะดุดหรือตะกุกตะกักไม่ราบรื่น จึงจะเรียกว่าเป็นการพูดที่มีจังหวะจะโคนน่าฟัง
3. ฝึกการพูดการออกเสียงคำหรือข้อความที่ยาวๆ ยากๆ แต่มักจะมีอยู่ในข่าวหรือบทความต่างๆ เช่น พระปรมาภิไธย พระนามภิไธย และพระนามต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องในสถาบันพระมหากษัตริย์หรือ ศัพท์เป็นพิเศษ เช่น ราชาศัพท์ สมณโวหาร ซึ่งต้องฝึกการออกเสียงอย่างถูกต้องฝึกบ่อยๆ ให้ชินปากชินลิ้น เมื่อถึงเวลาที่ปฏิบัติงานจริงจะได้ไม่ติดๆ ชัดๆ หรือผิดพลาด
4. ฝึกการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำในภาษาไทยให้ชัดเจนเป็นธรรมชาติและไม่นับสนเสียง ร ล และเสียงคำกล้ำแท้ในภาษาไทย เป็นเสียงที่มีปัญหาในการออกเสียงมากที่สุด จนกลายเป็นปัญหาระดับชาติอยู่ในปัจจุบัน ผู้ที่ต้องการเป็นผู้ประกาศจำเป็นต้องฝึกฝนตนเองด้วยวิธีระมัดระวังการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ชัดเจนอยู่เสมอ หากมีข้อบกพร่องต้องรีบฝึกแก้ไขจนออกเสียงคำเหล่านี้ได้ชัดเจนเป็นธรรมชาติ จนติดเป็นนิสัย

5. ฝึกการควบคุมลมหายใจ คือวิธีการที่จะช่วยให้การพูดการอ่านมีความชัดเจนไม่มีเสียงลมหายใจ สอดแทรก และไม่เหนื่อยง่าย เพราะเสียงลมหายใจที่ตั้งออกอากาศไปพร้อมๆ กับถ้อยคำที่พูด หรืออ่านจะทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญและเหนื่อยตาม ทั้งทำให้ลีลาและจังหวะการพูดการอ่านเสียไปด้วย การฝึกควบคุมลมหายใจนี้มีวิธีการที่อาจารย์คุณหญิงรัตนา สมานมิตร ได้เคยให้ไว้ครั้งที่ท่านเป็นวิทยากรฝึกอบรมผู้ประกาศที่กรมประชาสัมพันธ์ มีหลายวิธีด้วยกันดังนี้
- (1) ยืนหรือนอนหงายราบกับพื้น... หายใจเข้าทางจมูก... สูดลมหายใจเข้าปานกลาง... ผ่อนออกทางปาก (ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้ง) อย่าหายใจยาวเกินไปจนเป็นภัยมากกว่าช่วย
 - (2) หายใจเข้าทางจมูก... ผ่อนออกทางปากเป็นเสียงฮัม... หรือนับ 1-2-3 ไปเรื่อยๆ จนสุดลมหายใจ ต้องไม่ฮัม หรือนับยาวจนสลักลมหายใจ
 - (3) หายใจเข้าทางจมูก... กลับไว้แล้วนับ 1-2-3 หายใจออกนับ 1-2-3 (ทำซ้ำหลายๆ ครั้ง)
 - (4) ฝึกการพูดยาวๆ โดยลมหายใจครั้งเดียว
 - (5) ฝึกการอ่านโดยหัดผ่อนลมหายใจเข้าออกระหว่างที่อ่าน โดยไม่ต้องหยุดถอนหายใจ
 - (6) กีฬาทุกชนิดดีและช่วยการหายใจมาก
6. ฝึกการใช้สายตา โดยการฝึกการอ่านหนังสือออกเสียงในขณะที่ใช้สายตาเหลือบแลดูเวลา (นาฬิกา) ไปด้วย เพราะการอ่านบทวิทยุกระจายเสียงที่ดีต้องไม่จบก่อนหรือหลังเวลาที่กำหนดไว้เกินไป นอกจากนี้ผู้ประกาศที่ดียังต้องฝึกใช้สายตาที่จะตกลงที่ตัวอักษรตามวรรคและตอนในบทล่วงหน้า ให้สัมพันธ์กับลีลาและจังหวะการพูดการอ่านของตนเองด้วย จึงจะออกเสียงพูดหรืออ่านได้ไม่พลาดวรรคผิดความ
7. ฝึกความแข็งแรง เช่น การออกกำลังกาย เล่นกีฬา ว่ายน้ำ รวมทั้งการรักษาสุขภาพของร่างกาย ให้แข็งแรง ไม่เจ็บง่าย ๆ โดยเฉพาะใช้หวัด ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเป็นผู้ประกาศอย่างยิ่ง

การปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ประกาศวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เป็นการติดต่อสื่อสารถึงผู้ฟังผู้ชมโดยตรง ผู้ประกาศจึงนับเป็นสื่อสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดที่สุดระหว่างสถานีกับผู้ฟังผู้ชม ผู้ทำหน้าที่เสมือนเป็นตัวแทนของสถานี ที่มีบทบาทสำคัญขนาดที่เรียกได้ว่า เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้สถานีมีผู้นิยมติดตามฟังหรือชมรายการต่างๆ มากหรือน้อย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือผู้ที่จะทำให้สถานีมีความเจริญหรือความเสื่อมก็ได้ ดังนั้น กว่าที่จะก้าวเข้ามาทำหน้าที่ผู้ประกาศได้ จึงต้องไต่เต้าผ่านด่านต่างๆ ที่เป็นกฎเกณฑ์อันนับเนื่องเป็นเรื่ององค์ประกอบความรู้ความสามารถของผู้ที่จะทำหน้าที่นี้เท่าที่พอจะประมวลมาได้คือ

คุณสมบัติเฉพาะตัวที่เหมาะสม

1. เป็นผู้ที่มีพรสวรรค์ทางด้านเสียง มีเสียงชัดเจนแจ่มใสไม่แหบเครือสั้นพร่า หรือเพี้ยนแปร่ง
2. มีความสามารถที่จะถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และบุคลิกภาพของตนสู่ผู้ฟังทางการใช้เสียง
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะความเชื่อมั่นดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานของการเปล่งเสียงพูดและอ่านได้อย่างมั่นใจคงมั่นใจไม่ลังเล อันเป็นลักษณะของเสียงที่สามารถเอาชนะใจผู้ฟังให้เกิดศรัทธาและติดตามฟัง

4. มีความสนใจต่อผู้ฟังทั้งในเวลาปฏิบัติหน้าที่และนอกเวลา แบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสำรวจตรวจตราหาเหตุผลจากปฏิกิริยาที่ผู้ฟังมีต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อหาวิธีแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือทำตนเป็นคนของประชาชนทั้งในและนอกเวลาปฏิบัติงาน
5. เป็นคนตรงต่อเวลา เพราะการกระจายเสียงออกอากาศทุกรูปแบบของรายการจะมีช่วงเวลากำกับอยู่ การไม่ตรงต่อเวลาของผู้ใดในช่วงหนึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ฟังและรายการอื่นแน่นอน
6. ต้องเป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ เป็นคนใจเย็นไม่เป็นคนตื่นเต้นตกใจง่ายเกินไป
7. เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจดี เพราะบางครั้งบางกรณีผู้ประกาศต้องมีหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจในเหตุการณ์เฉพาะหน้า
8. ควรเป็นคนมีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี มีใบหน้ายิ้มแย้ม ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ โดยเฉพาะในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ เพราะอารมณ์ที่แจ่มใสจะช่วยให้เสียงที่พูดและอ่านฟังรื่นหูชวนให้ติดตามฟัง
9. เป็นผู้ใฝ่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ไม่ยอมหยุดอยู่กับที่โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้ภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงไปและวิวัฒนาการของภาษา ต้องพยายามติดตามให้ทันและหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ
10. เป็นผู้กระตือรือร้นสนใจต่อปัญหาต่างๆ ขำครวความเคลื่อนไหวของสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์รอบตัว
11. เป็นคนมีเหตุผล มีรสนิยมดี และมีความจริงใจ
12. เป็นคนมีคุณธรรมประจำใจ เป็นพลเมืองดี และต้องมีใจรักงานด้านนี้อย่างแท้จริง

3. เทคนิคการถ่ายทอดเสียง

การศึกษาวิเคราะห์ถึงสถานภาพและบทบาทของพิธีถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง ผู้รับการประเมินได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาษาศาสตร์กับสังคม
2. แนวคิดเรื่องการพูดผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาษาศาสตร์กับสังคม

การที่สังคมมองว่าชั้นหนึ่งมีศักดิ์ศรีมากกว่าอีกชั้นหนึ่งซึ่งบ่งว่าพฤติกรรมด้านต่างๆ ของคนในชั้นที่มีศักดิ์ศรีมากย่อมต่างๆ ไปจากอีกชั้นด้วย ดังนั้น รูปแบบของภาษาที่ชั้นที่มีศักดิ์ศรีใช้ย่อมเป็นรูปแบบที่มีศักดิ์ศรีด้วย ชั้นสังคมจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่กำหนดความแตกต่างของภาษาที่ผู้พูดใช้ ทั้งนี้ เป็นเพราะคนในสังคมมีค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับคนชั้นสูง ชั้นต่ำต่างกัน

ภาษาต่างๆ ล้วนมีหน้าที่ทางสังคม ภาษาจะสัมพันธ์กับทางสังคมด้วย เช่น เป็นภาษาประจำชาติ เป็นภาษาที่ใช้เฉพาะเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นภาษาที่ใช้ในสื่อมวลชน เป็นต้น ภาษาต่างๆ ในสังคมไทย อาจจำแนกประเภทตามเกณฑ์ลำดับชั้นหรือระดับความสำคัญ หรือระดับความมีอำนาจหน้าที่ตั้งแต่สูงไปหาต่ำ

หรือต่ำไปหาสูง และเนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมลำดับชั้น (Hierarchical Society) ภาษาต่างๆ จึงลดหลั่นตามลำดับชั้นของความสำคัญ หรือบทบาทที่มีต่อสังคมได้

การมีลำดับชั้นของภาษาทำให้ความไม่เท่าเทียมกันกลายเป็นสถาบันในสังคมไทย โดยลำดับชั้นสังคมไทยทำให้การเลื่อนชั้นทางสังคม (Upward Mobility) เป็นไปได้ง่าย เพราะคนที่จะเลื่อนชั้นจะต้องเรียนรู้ภาษาที่อยู่ในลำดับชั้นของภาษา อันเป็นสัญลักษณ์ของการเลื่อนชั้นในสังคมไทยด้วย ภาษาไทยจึงเป็นภาษาศักดินา ซึ่งมีการใช้ถ้อยคำแสดงฐานะของบุคคลว่าต่ำสูงต่างกัน การใช้ถ้อยคำในภาษาที่มีชั้นหรือวรรณะนี้เรียกว่า “ราชาศัพท์”

คนไทยเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้สูงสุด ตลอดเวลาที่ผ่านมา ในฐานะทรงเป็นพระประมุขของชาติ การพูดจาเพ็ดทูล หรือ ปฏิบัติสิ่งใดต่อพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระองค์เจ้า เจ้าฟ้าและหม่อมเจ้า จะมีระเบียบเป็นพิเศษมาแต่โบราณ และต้องเปลี่ยนภาษาธรรมดาเป็นภาษาที่ต่างออกไป ภาษาที่มีรูปแบบต่างออกไปเมื่อใช้ในกรณีเฉพาะนี้ คือ ทำเนียบภาษา ที่ใช้จะนะลีลาตายตัว คือรูปแบบของภาษาที่ใช้พูดกับบุคคลที่เป็นที่เคารพสักการะสูงสุด เช่น ภาษาที่กราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์และราชาศัพท์ที่ใช้บรรยายพระราชกรณียกิจต่างๆ

ราชาศัพท์ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย ถือเป็นทำเนียบภาษาหนึ่งของภาษาไทย ทำเนียบภาษาเป็นที่ น.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ คิดขึ้นเพื่อใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า Register หมายถึง วิธภาษาที่แตกต่างจากวิธภาษาอื่นๆ โดยการใช้ มีชั้นหรือวรรณะ มีระดับถ้อยคำตามความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำการสื่อสาร มีกาลเทศะ มีการใช้ต่างกันตามหน้าที่ สถานการณ์ วัตถุประสงค์ และแวดวงอาชีพ (นพนธ์ทิพย์ศรีนิมิตร, 2521:64-65)

ราชาศัพท์ ภาษาไทย เปรียบได้กับอนุภาษา (dialect) หนึ่ง มีทั้งสำนวนพูดและสำนวนเขียน มีทั้งสำนวนกันเองและสำนวนพิธี คำศัพท์ที่ใช้ในทำเนียบภาษาราชาศัพท์ของไทยมีจำนวนมาก แต่คำที่ปรากฏในตำราบางคำก็ล้าสมัยและไม่ใช้แล้ว และอาจมีคำสมัยใหม่เกิดขึ้นซึ่งยังไม่ปรากฏในหนังสืออีกด้วย ผู้พูดภาษาไทยที่หมั่นสังเกตจะเป็นผู้ที่ใช้ราชาศัพท์ได้ถูกต้อง นอกจากนั้น เมื่อกล่าวเป็นข้อความต่อเนื่องราชาศัพท์ยิ่งเพิ่มความยากในการใช้อีกขึ้นอีก เพราะลักษณะของประโยคและถ้อยคำที่ใช้ไม่เป็นไปตามไวยากรณ์ของภาษาไทยปกติ นอกจากนั้นยังมีการใช้ภาษาต่างไปตามชั้นของราชวงศ์อีกด้วย

(จากแนวคิดดังกล่าว ผู้ขอรับการประเมินสามารถนำมาปรับใช้ในการถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง ที่แตกต่างจากพิธีถ่ายทอดเสียงประเภทอื่นๆ คือต้องระวังการใช้ถ้อยคำที่มีระดับของคำ หรือ ศักดิ์ของคำ นอกจากนั้น การใช้ราชาศัพท์ที่ถูกต้อง ยังเป็นศักดิ์ศรีของผู้ใช้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้รักษาวัฒนธรรมทางภาษาอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติด้วย)

2.แนวคิดเรื่องการพูดผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง

การพูดออกวิทยุกระจายเสียงเป็นการพูดเพื่อสื่อความหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการสื่อความหมายที่รวดเร็ว และได้ผล เพราะผู้ฟังได้เห็นภาพและมีความรู้สึกว่าคุณพูดกับผู้ฟังโดยตรง วิทยุเป็นสื่อทางเสียง จึงมีความยุ่งยากและซับซ้อนในด้านการใช้คำพูด ผู้พูดจึงต้องพูดด้วยน้ำเสียงที่ฟังง่ายเป็นกันเอง ผู้พูดจะต้องท่องจำเรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี มีการซ้อมพูดหลายๆ ครั้งพร้อมทั้งควรพูดให้เป็นธรรมชาติ

เมื่อเริ่มถ่ายทอดเสียง ผู้พูดต้องมีความพร้อมใจจดจ่อกับการพูดของตนเอง อย่าพะวงกับสิ่งอื่นรอบตัว รวมทั้งการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ เพราะจะทำให้สมาธิในการทำงานสูญเสียไปได้ นอกจากนั้นควรพูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล น่าฟัง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป

การพูดทางวิทยุกระจายเสียง ผู้พูดควรตระหนักว่าไม่ได้พูดต่อหน้าผู้ฟังจำนวนมากมหาศาลในทีเดียวกัน แต่เป็นการพูดกับแต่ละคนที่อยู่ในที่ต่างๆ กระจายกันไป เพราะฉะนั้นจึงควรพูดในลักษณะสนทนากับผู้ฟังให้ความรู้สึกเป็นกันเอง ด้วยน้ำเสียงปกติเหมือนการพูดคุยในชีวิตประจำวัน แต่ต่างจากการพูดส่วนตัว คือการใช้คำสุภาพ การนำเสนอเนื้อหาสาระก็ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ไม่พูดเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

สำหรับการใช้ภาษาในวิทยุกระจายเสียง ผู้พูดควรใช้ภาษาพูดที่ค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผน (Formal speaking language) รวมทั้งใช้ภาษาพูดให้ถูกหลักภาษา อักษรวิธียึดตามคำอ่านของราชบัณฑิตสถาน อ่านคำย่อเป็นคำเต็มได้ถูกต้อง เช่น ในการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ การเรียงลำดับคำในประโยค ความสมบูรณ์ของข้อความและการใช้คำให้ตรงกับความหมาย โดยพยายามพูดให้รวดเร็วและได้ใจความสมบูรณ์ตลอดจนไม่พูดตัดเสียงหรือพูดภาษาวิบัติผิดเพี้ยนไปจากภาษาปกติ

สิ่งที่พึงระวังในการพูดผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง

ไมโครโฟนจะดูดเสียงมาก ดังนั้นเอกสารต่างๆ เมื่อพลิกไปมาจะเกิดเสียง นอกจากนี้ระยะห่างที่ปากอยู่ระหว่างไมค์ต้องสม่ำเสมอ มิเช่นนั้น จะฟังเหมือนคุณภาพเสียงไม่ดี

1. ไม่ควรเคาะโต๊ะหรือทำให้เกิดเสียงอื่นๆ ดังเข้ามาและควรดูสัญญาณออกอากาศด้วย
2. ข้อมูลที่เตรียมไปรวมถึงเวลาพูดนั้น ต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย ถ้าเป็นตัวเลขหรือสถิติก็ควรประมาณเอา
3. ไม่ควรพูดแบบท่องจำ แต่ ควรพูดให้เป็นธรรมชาติ
4. ผู้ฟังไม่สามารถจะเห็นการเปลี่ยนแปลงใดของผู้พูด ได้ยินแต่เสียง ดังนั้นจึงไม่ควรหยุดช่วงเว้นจังหวะนานเกินไป

นอกจากนั้น การเตรียมตัวออกอากาศ ผู้พูดควรศึกษารายการโทรทัศน์นั้นก่อนเพื่อดูรูปแบบการนำเสนอ บรรยากาศของรายการ เพื่อเตรียมแนวทางและปรับวิธีพูด ทั้งนี้ผู้พูดจะต้องเตรียมเนื้อหาที่จะพูดตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังนี้ (สุภัญญา สมไพบุลย์, 2546)

1. พูดเพื่อให้ข้อมูล/ความรู้ การศึกษา (TO INFORM/TO EDUCATE) เป็นการพูดแสดงข้อเท็จจริง ชี้แจงอธิบายต่อผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องราวดังกล่าว ตลอดจนการพูดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ หรือเรื่องราวใหม่ๆ เนื้อหาของผู้พูดจะเป็นข้อเท็จจริงต่างๆ ที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ

2. เพื่อจรรโลงใจ/เพื่อความบันเทิง (TO INSPIRE/TO ENTERTAIN) เป็นการพูดเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีให้เกิดกับผู้ฟัง ก่อให้เกิดความดีงาม อุดมคติหรือหลักการดำเนินชีวิต ความน่าชื่นชมในการกระทำ ความคิด วัตถุประสงค์ โดยอาจมีสุภาพสัท ข้อคิด คำคมต่างๆ เป็นองค์ประกอบของการพูดชนิดนี้ ในส่วนของการพูดเพื่อความบันเทิงจะเป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่าย อาจเป็นการเล่าเรื่องหรือหยอกล้อ

3. เพื่อโน้มน้าวใจ/โฆษณาชวนเชื่อ (TO PERSUADE/TO PROPAGANDA) เป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเห็นด้วย คล้อยตามหรือมีความเชื่อมั่นในสิ่งนั้นๆ เพื่อจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ และการกระทำ โดยอาจจะเป็นประเด็นทั่วไป หรือเรื่องเฉพาะโดยทั่วไป การพูดเพื่อการโน้มน้าวใจจะมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นและการกระทำใหม่ เพื่อให้บุคคลเปลี่ยนหรือเลิกล้มความเชื่อและการกระทำแบบเก่า หรือเพื่อให้บุคคลยึดมั่นในความเชื่อหรือการกระทำเดิมที่มีอยู่ให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ในส่วนของการพูดโฆษณาชวนเชื่อเป็นการมุ่งจูงใจให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยไม่คำนึงถึงว่าจะใช้วิธีการใด แม้จะผิดศีลธรรมโดยพูดคลุมไปหมด ไม่มีหลักฐานสนับสนุน

ทักษะในการสร้างประสิทธิภาพของเสียง

เนื่องจากการพูดผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง น้ำเสียงของพิธีกรนับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความหมายให้กับคำศัพท์ โดยการเปล่งเสียงออกมา แสดงความหมายด้วยโทน ความดัง อัตรการเปล่งเสียง เสียงสูงต่ำ เบา ดัง เป็นการแสดงทัศนคติ อารมณ์ บุคลิกภาพ และช่วยสร้างให้เกิดการสื่อสาร

โดย สุกัญญา สมโพบุลย์ (2546, อ้างถึงใน BAND AND KNOWER, 1952) ได้อธิบายว่ามาตรฐานของเสียงที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีลักษณะดังนี้

1. AUDIBILITY คือ น้ำเสียงดังฟังจะทำให้ฟังรู้เรื่อง ไม่เบาหรือดังเกินไป
 2. VOCAL PLEASANTNESS มีน้ำเสียงชวนฟัง ไม่แปร่ง พร่า แหบ บาดหู
 3. FLUENCY สามารถพูดได้อย่างต่อเนื่อง สั้นไหล ไม่ตะกุกตะกัก มีคำว่า เอ้อ อ้า ให้น้อย
 4. FLEXIBLE / RESPONSIVENESS มีน้ำเสียงที่ยืดหยุ่นปรับได้หลายเสียง ไม่เป็น MONOTONE
- เพื่อให้การพูดน่าสนใจ นอกจากนี้เสียงยังควรมีความน่าเชื่อถือ

(จากแนวคิดเรื่องการพูดทางวิทยุกระจายเสียง ผู้ขอรับการประเมินจะนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ กระบวนการทำงานตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของพิธีกรถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง เนื่องจากการทำหน้าที่ดังกล่าวจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมและมีทักษะเกี่ยวกับการพูดทางวิทยุกระจายเสียง)

4. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

- ผู้ขอรับการประเมินได้ใช้ทักษะในการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียงประยุกต์ในการกระจายเสียงเพื่อออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเป็นที่สนใจของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ

- ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาข้อมูลในการจัดทำและวางแผนการปรับปรุง และทำความเข้าใจถึงรูปแบบที่ต้องนำข้อมูลต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะการออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขระวิธี ร ล และคำควบกล้ำ ให้ความเหมาะสมและชัดเจน เพื่อเป็นแบบอย่างให้ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนทั่วไปได้นำภาษาไทยไปใช้ได้ถูกต้อง และยังสร้างความพึงพอใจต่อผู้ฟังอีกด้วย ซึ่งผู้ขอรับการประเมินต้องใช้นวัตกรรมและทฤษฎีว่าด้วยเรื่องความพึงพอใจมาเป็นแนวคิดในการจัดการวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียง ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

สรุปสาระสำคัญ

ด้วยปัจจุบันการประกาศ การอ่านข่าว หรือการถ่ายทอดเสียงโดยบุคลากรของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ยังไม่ถูกต้องตามอักขระวิธีหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บางครั้งใช้ถ้อยคำไม่ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสต่างๆ ที่จะนำไปใช้ รวมทั้งการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำต่างๆ ไม่ชัดเจน อีกทั้งในปัจจุบันจะมีคำใหม่ๆ เพิ่มขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นชื่อบุคคลสำคัญในต่างประเทศที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นมาดำรงตำแหน่งสำคัญ ชื่อเมืองของบางประเทศที่มักไม่คุ้นได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ นอกจากนี้ยังมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ใช้เสียงในการประกาศ อ่านข่าว ถ่ายทอดเสียง หรือรายงานข่าวหลายคน ซึ่งแต่ละคนมีพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยไม่เท่ากัน ซึ่งจากปัญหาต่างๆ เหล่านี้ หากเรามองข้ามและไม่จัดให้มีการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียงของบุคลากรในองค์กร ให้ใช้คำพูดในการออกอากาศให้ถูกต้องชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกันแล้ว งานที่ออกมาก็เท่ากับว่าเกิดความล้มเหลว ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงมีแนวคิดในการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียงขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้มีการรับรู้ร่วมกันในการออกเสียงคำต่างๆ ในภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยยึดหลักการออกเสียงของราชบัณฑิตยสถาน

2. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไป รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมช่วยกันรณรงค์การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง สามารถคงความเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยให้อยู่คู่กับประเทศไทยสืบต่อไป

3. เพื่อเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานในการอนุรักษ์และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเป็นต้นแบบให้กับสถาบัน หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ได้ยึดถือเป็นแบบอย่างในเรื่องการใช้และการออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการเตรียมการ (ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวางแผนการปรับปรุงงานกระจายเสียง)

- ผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำโครงการและเขียนแผนปฏิบัติการ การพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และการถ่ายทอดเสียง โดยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากราชบัณฑิตยสถาน และอาจารย์ภาษาไทยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ มาร่วมทำโครงการ
- ผู้ขอรับการประเมินได้เขียนแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการออกเสียงคำในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศว่าจะออกเสียงคำนั้นๆ อย่างไร
- ผู้ขอรับการประเมินได้นำแนวคิดทางด้านความพร้อมเพรียงของบุคลากรในองค์กร ในการตกลงคำต่างๆ ที่จะใช้ออกเสียงในการออกอากาศให้เป็นไปในแนวทางและทิศทางเดียวกัน
- ผู้ขอรับการประเมินได้ประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ส่วนสื่อข่าวและผลิตรายการข่าว ส่วนผลิตรายการ ส่วนกระจายเสียงในประเทศ และส่วนกระจายเสียงต่างประเทศ พร้อมทั้งจัดทำเอกสารการออกเสียงคำใหม่ๆ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ขั้นตอนการดำเนินการ (วางแผนการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง)

- ผู้ขอรับการประเมินได้จัดการประชุมโดยเชิญหน่วยงานภายในองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากราชบัณฑิตยสถาน และอาจารย์ภาษาไทยจากมหาวิทยาลัย มาร่วมประชุมเพื่อนำปัญหาต่างๆ มาหาข้อสรุปร่วมกัน
- ผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมผลการประชุมและมติในที่ประชุม มาจัดทำเป็นรายงานการประชุม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงในกรณีที่เกิดปัญหาในภายหลัง
- ผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำเอกสารคำอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง แล้วแจ้งเวียนให้กับหน่วยงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำชับให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ ได้ปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ขั้นตอนหลังเสร็จสิ้นงาน (การติดตามและประเมินผล)

- ผู้ขอรับการประเมินได้ทำการประเมินผล โดยรวบรวมผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทั้งหมดเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งได้นำปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มาประมวลวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อนำไปสู่การแก้ไข
- เมื่อผู้ขอรับการประเมินได้สรุปผลจากการประเมินว่ามีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่อย่างไรแล้ว จึงได้เสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการต่อไป

5. ผู้ร่วมดำเนินการ -

6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

การพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และการถ่ายทอดเสียง

ผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ให้แล้วเสร็จ (ในสัดส่วนร้อยละ 100)

ขั้นตอนการเตรียมการ (การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล หรือวางแผนการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง

- ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาสาเหตุของการนำคำในภาษาไทยมาใช้เพื่อการออกอากาศ เนื่องจากมีคำใหม่ๆ เพิ่มเข้ามา เช่น คำแสลง หรือแม้แต่คำทับศัพท์คำในภาษาต่างประเทศ แล้วเก็บรวบรวมคำที่เป็นปัญหาเหล่านี้ เพื่อเตรียมนำเข้าสู่กระบวนการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียง
- ผู้ขอรับการประเมินได้นำโครงการที่ได้จัดทำไว้เกี่ยวกับการพัฒนางานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และถ่ายทอดเสียง และได้ขอสรุปจากผู้เชี่ยวชาญทุกด้านแล้ว มาจัดทำเป็นเอกสาร โดยแยกตามหมวดหมู่ ชื่อบุคคล สถานที่ หรือแม้แต่คำนามและคำสรรพนามต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาวิเคราะห์ปัญหา
- ผู้ขอรับการประเมินได้ติดตามแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดเรื่องการออกเสียงคำทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อเตรียมเข้าที่ประชุมหาข้อยุติ
- ผู้ขอรับการประเมินได้เตรียมความพร้อมของบุคลากรในองค์กร โดยได้เตรียมจัดการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อบุคลากรจะได้นำปัญหาและอุปสรรคมาหารือกัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน (การวางแผนการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง)

เป็นขั้นตอนปฏิบัติงานจริง หลังจากที่ได้นำปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการประกาศ การอ่านข่าว หรือแม้แต่การถ่ายทอดเสียงมาวางขั้นตอนเพื่อใช้ในการออกอากาศ

- ผู้ขอรับการประเมินได้จัดให้มีการประชุมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง คือ ส่วนกระจายเสียงในประเทศ ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศ ส่วนผลิตรายการ ส่วนสื่อข่าวและผลิตรายการข่าว เป็นต้น โดยได้กำหนดวาระการประชุม เป็นเลขานุการในที่ประชุม ใช้วิธีการให้แต่ละส่วนได้มีส่วนพูดถึงปัญหา เพื่อนำปัญหาขึ้นมาพิจารณาร่วมกัน แล้วนำมาสรุปทีละประเด็นๆ ไป เช่น การออกเสียงคำว่า “สูโดอีเฟดรีน” ให้ออกเสียงตรงกันว่า “ซูโดอีเฟดรีน” ตามคำแนะนำของ ดร.ชลธิชา สุตमुख นักวรรณศิลป์ชำนาญการ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการปรับปรุงหลักเกณฑ์การทับศัพท์
- ผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมมติต่างๆ ของที่ประชุม เพื่อนำมาใช้เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงาน และแจ้งให้ทุกหน่วยงานนำไปปฏิบัติ
- ผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำเอกสารเพื่อใช้เป็นต้นฉบับของการออกเสียงคำอย่างถูกต้อง แล้วเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อแจ้งเวียนไปยังหน่วยงานต่างๆ ได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

- ผู้ขอรับการประเมินได้กำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ใช้เสียงในการออกอากาศ ให้ออกเสียงคำต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างเคร่งครัด
- ผู้ขอรับการประเมินจะคอยให้คำแนะนำและหาข้อยุติในการออกเสียงคำใหม่ หรือคำที่มีปัญหาในการออกเสียง

ขั้นตอนหลังเสร็จสิ้นงาน (การติดตามและประเมินผล)

- ผู้ขอรับการประเมินได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยอย่างเคร่งครัด เพราะเกรงจะเกิดผลเสียต่อองค์กร
- ผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือนเสนอแก่ผู้บังคับบัญชา ระดับต้นจนถึงระดับสูงสุดเป็นลำดับๆ ไป เพื่อเป็นหลักฐานในการออกอากาศของทางสถานี และใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง

7. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

- จัดให้มีการประชุมกลุ่มผู้ประกาศ จำนวน 10-15 คน เพื่อนำปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านมาในรอบ 1 เดือน มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง รวม 1 ปี จำนวน 12 ครั้ง
- มีการกำหนดตัวผู้ประกาศเพื่อทำหน้าที่ประกาศและอ่านข่าวทางคลื่นความถี่ต่างๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทั้งความถี่ 819, 837, 891 กิโลเฮิร์ตซ์ ในระบบ A.M. และความถี่ 92.5, 105 เมกกะเฮิร์ตซ์ ในระบบ F.M. ในช่วงเวลาออกอากาศตลอดทั้งวัน โดยมีผู้ประกาศทุกคนปฏิบัติหน้าที่ตามเวรประจำวัน

เชิงคุณภาพ

- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากในการเป็นต้นแบบของการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ทำให้ชื่อเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับจากประชาชน โดยเฉพาะจากเยาวชนมากขึ้น
- ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของบุคลากรในองค์กรในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยได้แสดงศักยภาพในการทำงานร่วมกัน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีที่เกิดขึ้นในองค์กรเดียวกัน และได้รับความเชื่อถือในระดับชาติ

8. การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ต่อประชาชน :

- ประชาชน และเยาวชนทั่วไปสามารถยึดถือการออกเสียงภาษาไทยของเจ้าหน้าที่จากสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นแบบอย่างในการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง
- นักเรียน นักศึกษา สามารถนำแบบอย่างการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องนี้ไปเป็นกรณีศึกษาในสาขาวิชาที่เรียนอยู่ได้เป็นอย่างดี

ประโยชน์ต่อองค์กร :

- สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย ได้เป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาต่างๆ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
- หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ สามารถส่งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมาเข้ารับการศึกษาอบรมกับทางสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งถือเป็นรากฐานของการใช้ภาษาไทยได้อย่างเข้มแข็ง

ประโยชน์ต่อประเทศชาติ :

- เพื่อปลูกฝังความรู้ทางด้านการใช้ภาษาไทยให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป ได้หันมาใช้และอนุรักษ์ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและอยู่คู่กับคนไทยตราบเท่าที่ยังมีประเทศไทยอยู่

9. ความยุ่งยากในการดำเนินการ / ปัญหา / อุปสรรค

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่า ภาษาไทยได้มีการพัฒนาไปเป็นอย่างมาก ทั้งคำที่มีอยู่แล้วแต่ใช้กันไม่ถูกต้อง หรือคำแสลงต่างๆ โดยเฉพาะภาษาทางสื่อสังคมออนไลน์ทาง E-mail หรือ Facebook ที่มักจะใช้คำเขียนกันสั้นๆ พอให้รู้เฉพาะความหมายเท่านั้น เช่น ฮ่าฮ่าฮ่า (หัวเราะ) ก็ใช้เขียนว่า 555 หรือ เดียว เขียนเป็น เดว ในเมื่อสังคมออนไลน์เริ่มเข้ามาและได้รับความนิยมจากเยาวชนอย่างรวดเร็วและเป็นจำนวนมากเช่นนี้ จึงทำให้ภาษาไทยของเรานั้นเริ่มมีการใช้ผิดกันมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนปัญหาและอุปสรรคก็พอสรุปได้ดังนี้

- 9.1 การทำงานกับคนหมู่มากนั้นต้องใช้ความอดทนอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความพร้อมเพรียงในการเข้าร่วมประชุมเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น การออกเสียงคำใหม่ๆ ที่กำลังใช้กันมากในขณะนั้น อาทิ ชื่อประธานาธิบดี หรือชื่อนายกรัฐมนตรีในต่างประเทศ ที่เพิ่งได้รับเลือกตั้งมาดำรงตำแหน่ง ก็จะต้องช่วยกันระดมสมองและสอบถามจากสถานทูตของประเทศนั้นๆ แล้วมากำหนดในการออกเสียงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งบางคนนั้นจะมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากจนเกินไป จึงไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นหรือของคนส่วนใหญ่

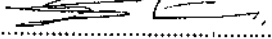
- 9.2 องค์กรหลัก เช่น ราชบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดการออกเสียงคำอ่านต่างๆ ไม่เหมือนกัน คำบางคำอ่านออกเสียงได้อย่างเดียว เช่น “คุณวิเศษ” อ่านว่า คุณ-นะ-วิ-เสด แต่คำบางคำออกเสียงได้ 2 อย่าง เช่นคำว่า “คุณวุฒิ” อ่านว่า คุณ-นะ-วุต-ที ก็ได้ หรือ คุณ-นะ-วุต ก็ได้ ทำให้ต้องมารวมประชุมเพื่อหาข้อยุติในคำนั้นๆ แล้วอ่านออกเสียงให้ตรงกันต่อไป
- 9.3 การออกเสียงศัพท์ทางเทคนิค ส่วนใหญ่จะเป็นคำเฉพาะ ซึ่งในบางครั้งเราไม่ได้พบบ่อย เช่น ชื่อเว็บไซต์ ในบางครั้งก็อ่านเป็นคำเต็ม อาทิ www.facebook.com ก็อ่านว่า “เวีร์ล วาย เว็บ ดีอท เฟส บึค ดีอท คอม” แต่บางเว็บไซต์อ่านเรียงตามตัวอักษร อาทิ www.prd.go.th ก็อ่านว่า “เวีร์ล วาย เว็บ ดีอท พี อาร์ ดี ดีอท จี โอ ดีอท ที เอช” ก็ต้องหาโอกาสประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดการอ่านออกเสียงให้ตรงกัน
- 9.4 การปฏิบัติงานประจำวัน เช่น การอ่านข่าวภาคเช้า 07.00 น. มักจะพบชื่อบุคคลหรือชื่อสถานที่ ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะและนามเฉพาะ จะต้องถามจากบรรณาธิการข่าว หรือผู้สื่อข่าวที่ไปทำข่าวว่า แหล่งข่าวนั้นๆ เขาออกเสียงชื่อบุคคลหรือชื่อสถานที่นั้นอย่างไร แล้วจึงออกเสียงตามนั้น หลังจากนั้นจะต้องมารวมประชุมหารือกันอีกครั้งเพื่อบอกกับเพื่อนร่วมงานว่า คำๆ นั้นต้องออกเสียงอย่างไร พร้อมอธิบายถึงที่มาที่ไปให้ทราบด้วย

10. ข้อเสนอแนะ

ในการพัฒนาปรับปรุงงานกระจายเสียง การประกาศ การอ่านข่าว และการถ่ายทอดเสียง สิ่งที่จะเกิดเป็นผลสำเร็จอย่างดียิ่งนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการหมั่นค้นหาความรู้อยู่เสมอ และการทำความเข้าใจในเนื้อหาการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล การทำงานเป็นทีมอย่างมีระบบ ต้องรู้จักวิธีการในการปฏิบัติงานว่าอย่างไรควรทำก่อนหรือควรทำหลัง รวมถึงการประสานงานที่ดีด้วย จึงจะทำให้เกิดผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคมและพี่น้องประชาชน เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างแท้จริง ผู้ขอรับการประเมินมีข้อเสนอแนะว่า

- 10.1 ต้องตรวจสอบผู้ประกาศ ผู้อ่านข่าว และรายการข่าวในข่าวทุกภาค หากพบข้อผิดพลาดควรรวบรวมข้อมูลไว้ เพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาหาหนทางแก้ไข
- 10.2 ต้องตรวจสอบรายการทุกรายการ และรวบรวมข้อผิดพลาดเสนอผู้บังคับบัญชาหาหนทางแก้ไขเช่นกัน
- 10.3 ต้องตรวจสอบการถ่ายทอดเสียงทุกงาน โดยเฉพาะงานพระราชพิธี รัฐพิธี และประชุมร่วมกัน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง เก็บไว้เป็นข้อมูลในการแก้ไขงานต่อไป
- 10.4 ต้องเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย มาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้คำ รวมถึงคำศัพท์ต่างๆ เป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อที่บุคลากรในองค์กรจะได้ใช้คำให้ถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 10.5 ต้องตั้งคณะกรรมการขึ้นมา 1 คณะ เพื่อทำหน้าที่กำหนดภาพรวมขององค์กร ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ชี้แนะหรือคอยตักเตือนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้ปฏิบัติตามมติต่างๆ ขององค์กรโดยเคร่งครัด

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นายสัญญาลักษณ์ เจริญเปี่ยม)

ผู้เสนอผลงาน

...../...../.....กรกฎาคม...../.....2555.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ

()
)

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ลงชื่อ

(

ผู้ร่วมดำเนินการ

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

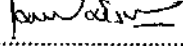
ลงชื่อ

(นางปราณี ศรีสุกใส)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนกระจายเสียงในประเทศ
ไทย

...../...../.....กรกฎาคม...../.....2555.....

(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ

(นายไพฑูรย์ หิรัญประดิษฐ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

...../...../.....กรกฎาคม...../.....2555.....

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ลำดับที่ 2

เรื่อง

การบรรยายถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคล

เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ

5 ธันวาคม 2554

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลงานเรื่องที่ 2

1. ชื่อผลงาน การบรรยายถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 วันที่ 5 ธันวาคม 2554 ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ วันที่ 5 ธันวาคม 2554

3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ปัจจุบันงานด้านวิทยุกระจายเสียงถือว่ามีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยเฉพาะทางการถ่ายทอดเสียงนอกสถานที่ ในอดีตการถ่ายทอดเสียงทางวิทยุกระจายเสียงจะมีเฉพาะงานที่สำคัญ เช่น งานพระราชพิธีงานรัฐพิธี งานด้านกองทัพ เช่นพิธีปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ งานเฉลิมพระชมมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ งานสโมสรสันนิบาต เป็นต้น

ในส่วนของพิธีกรผู้บรรยายเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้งานดังกล่าว เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งพิธีกรถ่ายทอดเสียงทางวิทยุกระจายเสียงต้องเป็นผู้ทำหน้าที่บรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เปรียบเสมือนเป็นดวงตาของผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังได้เห็นภาพโดยจินตนาการภาพพร้อมๆ กันไปตั้งแต่เริ่มจนจบการถ่ายทอดเสียง

การพูดทางวิทยุ เป็นการพูดเพื่อสื่อสารความหมายและยังเป็นการสื่อความหมายที่รวดเร็วให้ผู้ฟังได้จินตนาการเห็นภาพ และมีความรู้สึกว่าคุณพูดได้พูดกับผู้ฟังโดยตรง วิทยุเป็นสื่อกลางทางเสียงจึงต้องมีความละเอียด มีเทคนิคที่ยุ่ยาก และผู้พูดควรตระหนักว่าพูดต่อผู้คนจำนวนมาก ดังนั้นการพูดจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก

โดยปกติการใช้ภาษาไทยทางวิทยุกระจายเสียง ผู้พูดควรใช้ภาษาพูดที่ค่อนข้างเป็นระเบียบแบบแผน (FORMAL SPEAKING LANGUAGE) ต้องใช้ภาษาพูดที่ค่อนข้างเป็นระเบียบถูกต้องตามหลักภาษา อักษรวิธี ยึดตามคำอ่านของราชบัณฑิตยสถาน การออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล เรียงลำดับความสมบูรณ์ของข้อความ และการใช้คำให้ตรงกับความหมาย

เทคนิคการบรรยายในฐานะผู้ประกาศ

บทวิทยุกระจายเสียงมีรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นข่าว บทความ สารคดี คำประกาศ โฆษณา แลกเปลี่ยน คำขวัญหรืออาจเป็นนวนิยาย หรือตัวบทกฎหมายต่างๆ รวมทั้งข้อความที่จะใช้พูดเชื่อมโยงหรือดำเนินรายการแบบที่เขียนไว้ล่วงหน้า มีทั้งในรูปแบบของบทร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านบทต่างๆ เพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงนั้น ผู้อ่านต้องยึดหลักการพูดตามบท มิใช่เป็นการอ่านหนังสือออกเสียงทั้งต้องใช้ศิลปะ และความสามารถในทุกๆ ทางที่จะทำให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจได้ถูกต้องตรงตามถ้อยคำและเนื้อหา

สาระของบทที่เขียนไว้ เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ... ต้องทำให้มีคนฟังด้วยความศรัทธาและสนใจ ทั้งติดตามรับฟังต่อไปด้วยความประทับใจตั้งแต่ต้นจนจบรายการด้วยการใช้เสียงเพียงอย่างเดียว เพราะเป็นการสื่อสารถึงผู้ฟังที่ไม่สามารถบังคับให้ต้องฟังได้ นอกจากผู้ฟังจะยินดีและเต็มใจฟังด้วยตัวของเขาเอง การอ่านให้คนฟังทางการกระจายเสียงจึงต้องอาศัยหลักและวิธีการอ่านบทดังที่จะกล่าวต่อไปโดยลำดับ คือ

1. เรื่องของความเร็ว-ช้า และจังหวะที่อ่าน

การพิจารณาว่าลีลาหรือจังหวะการอ่านควรจะให้เร็วหรือช้าขนาดไหน ผู้อ่านต้องนึกถึงสภาพของผู้ฟังโดยเฉพาะทางวิทยุกระจายเสียงว่าเป็นไปในลักษณะใด คือ โดยปกติแล้วจะมีน้อยมากหรือกล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีเลยที่ผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงรายใดจะตั้งอกตั้งใจฟังอย่างจริงจัง ในลักษณะที่เอาเครื่องรับมาตั้งแล้วนั่งสดับโดยไม่ได้จับทำสิ่งอื่นใด (นอกจากบางครั้ง บางกรณีที่เป็นเหตุการณ์พิเศษจริงๆ เช่น การปฏิวัติ/รัฐประหาร) สภาพของผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงทั่วไปจะอยู่ในลักษณะที่ฟังไปพร้อมๆ กับมีอะไรทำไปด้วย เช่น รับประทานอาหาร แต่งตัว ทำครัว ขับรถ ฯลฯ ดังนั้น ถ้าการอ่านใช้จังหวะเร็วเกินไปก็จะทำให้ผู้ฟังไม่ได้ความชัดเจน จับความไม่ทัน พลาดเนื้อหาสำคัญๆ หรือทำความเข้าใจกับเรื่องที่ได้ฟังไม่ทันก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นจึงมีคำแนะนำโดยรวมหรือทั่วไปว่า ควรอ่านให้ค่อนข้างช้า แต่ในลักษณะที่เคล่วคล่อง คือ มีช้าเสียจนอืดอาด ช้าเสียจนกระทั่งฟังเป็นการอ่านออกเสียงเรียงๆ คำ หรือช้าแบบลากเสียงคำยาวๆ เนิบนาบจนฟังเป็นที่น่ารำคาญ และต้องไม่ลากเสียงหรือลงเสียงเน้นคำทำยวรรคท้ายความยาว จนฟังไม่กระชับ กระฉับกระเฉง

การอ่านหรืออีกนัยหนึ่งพูดตามบทในการกระจายเสียงที่ดีจึงควรยึดหลักดังกล่าวมา คือ ค่อนข้างช้าแต่ในลักษณะที่เคล่วคล่อง กระชับคำ กระชับความ ไม่ติดๆ ขัดๆ ตะกุกตะกัก ไม่ราบรื่น หรือช้าแบบลากเสียงยืดยาว ข้อความหรือคำใดที่สำคัญควรจะเน้น ย้ำ หรือลงน้ำหนักเสียงกว่าคำและความอื่น อย่างไรก็ตามความเร็วหรือช้าของจังหวะที่อ่านต้องพิจารณาถึงรูปแบบของรายการและบทที่จะเผยแพร่แต่ละครั้ง ซึ่งอาจแยกเป็น 3 ลักษณะ คือ

บทที่เป็นข่าว การอ่านการเสนอหรือรายงานข่าว เป็นการเสนอให้ผู้ฟังได้ทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้นที่ไหน หรือใครทำอะไรที่ไหนอย่างไร เมื่อใดเท่านั้น ส่วนผู้ฟังฟังแล้วจะเชื่อหรือไม่ จะเกิดความรู้สึกอย่างไร ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องนึกถึง ดังนั้นลักษณะการอ่านหรือรายงานข่าวจึงใช้วิธีการอ่านอย่างให้ความชัดเจนและทันอกทันใจโดยไม่จำเป็นต้องทอดเสียง เน้น เว้นจังหวะ หรือย้าคำย้าความใดจนเกินไป เพียงให้ลีลาจังหวะจะโคนคล่องแคล่ว แบ่งวรรคตอนได้ถูกที่ มีน้ำหนักคำน้ำหนักความไม่ให้ระดับเสียงราบเรียบเสมอกันไปหมดก็เพียงพอแล้ว ดังนั้น หากจะเปรียบเทียบกับกรอ่านบทความหรือสารคดีแล้ว การอ่านข่าวจะอ่านได้เร็วกว่า

บทความหรือสารคดี วิธีการอ่านนอกจากจะให้ความชัดเจนแล้ว ยังต้องมีการเน้นคำเน้นความ หรือทอดเสียงลงจังหวะในส่วนที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการเสนอบทความหรือสารคดีนั้น นอกจากต้องการให้ผู้ฟังได้รับทราบเรื่องราวและเข้าใจเนื้อหาสาระแล้ว ยังต้องการความศรัทธาเชื่อถือจากผู้ฟัง บางครั้งก็ต้องการอารมณ์ร่วมคือ ให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์คล้อยตามความที่เสนอด้วย เพราะฉะนั้น จังหวะของการอ่านบทความหรือสารคดีเมื่อเทียบกับการอ่านข่าว จึงจำเป็นต้องช้ากว่า เพราะบางครั้งบางคราต้องการเน้น ย้ำ หรือทอดจังหวะบางคำ บางความประกอบด้วย

บทที่เป็นคำประกาศ โฆษณา หรือการรณรงค์ในรูปแบบของสปอตวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ต้องอ่านเร็ว เน้น ย้ำ คือ ลงเสียงคำและความมากกว่าบทประเภทอื่น เพราะการอ่านในลักษณะนี้ต้องการความเข้าใจ เรียกความสนใจแต่ในเวลาที่มีจำกัดสั้นมากๆ ด้วย

2. เรื่องของเสียงและการออกเสียง

เสียงที่ใช้พูดและอ่านบทวิทยุกระจายเสียง ควรใช้เสียงแท้ตามธรรมชาติ ไม่ตัดเสียงโดยเจตนา โดยที่เสียงแท้คือเสียงที่เปล่งออกมาได้ทันที โดยมีต้องใช้ความพยายามแม้แต่น้อยเลย หากการเปล่งเสียงพูดหรืออ่านต้องมีการบีบเค้น หรือพยายามตัดแม้แต่นิดเดียวก็จะได้เสียงแท้ที่ออกมาเลย เสียงแท้นี้จะแสดงบุคลิกภาพและอารมณ์ของผู้พูดผู้อ่านออกมาให้ผู้ฟังทราบได้โดยไม่ต้องเห็นหน้า ทั้งยังสะท้อนปฏิกิริยาของผู้พูด ผู้อ่านต่อความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาด้วย เสียงแท้อาจเปลี่ยนแปลงหรือแปรไปได้ไม่มีที่สิ้นสุดตามความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เปล่งเสียงเป็นลักษณะที่เรียกว่าเสียงเป็น ผู้ที่พูดและอ่านได้โดยเสียงแท้และเสียงเป็นจะมีการเปลี่ยนลักษณะน้ำเสียงอยู่ตลอดเวลาโดยไม่เจตนา หากแต่เป็นไปโดยธรรมชาติ มีสูง มีต่ำ อ่อน แข็ง ชิงชัง ดึงบ้าง แผลวบ้าง อย่างที่ผู้ออกเสียงมิได้ตั้งใจทำให้เป็น เพราะตลอดเวลาจะเพ่งเล็งอยู่กับความหนักเบาตามเนื้อหาและลีลาของเรื่องตามบทที่อ่าน ผู้อ่านที่เข้าใจบทหรือตามที่กล่าวกันว่า “ตีบทแตก” จึงจะสามารถอ่านออกมาได้ในลักษณะที่กล่าวมา คือ เป็นเสียงเป็นโดยมิได้เจตนา ซึ่งเป็นเสียงอ่านที่ดี น่าฟัง ชวนให้ติดตามฟัง แต่ต้องเป็นไปตามธรรมดา ธรรมชาติ เพราะหากผู้อ่านพยายามตัดหรือเปลี่ยนเสียงโดยเจตนาแล้ว ถึงแม้จะคิดนึกหรือรู้สึกเอาว่า เสียงที่ตัดแล้วนั้นออกมาก็หรือฟังไพเราะกว่าเสียงแท้ของตนเองสักปานใดก็เป็น การฝืน ยากที่จะราบรื่นและชวนฟังอย่างเสียงแท้ที่ไม่ได้ตั้งใจตัดให้เป็นเสียงเป็น ที่สำคัญผู้ที่พยายามตัดเสียงจะให้ฟังไพเราะ (ตามที่คิดเอาเอง) นั้น อาจมีเสียงแท้ที่ฟังไพเราะกว่าเสียงที่พยายามตัดให้ดูน่าฟังอย่างมากก็เป็นได้ ทั้งเสียงแท้ที่การเปล่งออกมาก็ง่ายตายกว่าการเจตนาตัดให้แปรเปลี่ยนไป ถ้าผู้อ่านมีความสามารถติดตามความนึกคิดที่แท้จริงและความต้องการของตนในเรื่องการเปล่งเสียงได้แล้ว ระบบกล้ามเนื้อจะอยู่ในลักษณะบังคับที่ปล่อยเสียงแท้ที่ออกมาตามความต้องการหรือความตั้งใจได้

3. เรื่องการออกเสียงคำถูกอักขรวิธีของภาษา

คือ การพูดอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงภาษาไทย และภาษาที่นำมาใช้ตามที่ปรากฏอยู่ในบท โดยเฉพาะภาษาไทยต้องออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา ไม่ปล่อยปละละเลยที่จะศึกษาค้นคว้าทั้งหลักภาษา ทั้งการออกเสียงคำที่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา ผู้ทำหน้าที่อ่านบทวิทยุกระจายเสียงที่ดีจะต้องมีคู่มือและเอกสารที่จะเปิดศึกษาค้นคว้าดูได้เสมออย่างน้อยๆ ก็ควรมี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพิมพ์ครั้งหลังสุด หรือหนังสืออ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร ของราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพิมพ์ครั้งหลังสุดเช่นกัน

คู่มือการใช้ราชาศัพท์ฉบับที่ได้มีการรับรอง เช่น หนังสือราชาศัพท์ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดยสำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ

นอกจากนี้ ควรมีคู่มือหรือพจนานุกรมศัพท์เฉพาะวิชา ซึ่งราชบัณฑิตยสถานได้จัดพิมพ์ไว้ใช้เป็นเอกสารค้นคว้าหาความรู้และศึกษาการออกเสียงคำที่ถูกต้องได้ด้วย

การที่ผู้อ่านบททางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำเป็นต้องมีความรู้ในการออกเสียง คำภาษาไทยและภาษาที่นำมาใช้ให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ก็โดยที่ เป็นผู้ปฏิบัติงานการใช้เสียงสื่อหรือส่งสารถึงผู้ฟัง โดยตรง เป็นสื่อสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างผู้ฟังกับสถานีหรือหน่วยงานที่สังกัด จึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบ ในเรื่องที่น่าเสนอทั้งต่อผู้ฟังทั้งต่อสถานีหรือหน่วยงาน เพราะนอกจากความรับผิดชอบในฐานะผู้พูดผู้อ่านที่จะ ให้อะไรแก่ผู้ฟังบ้างแล้ว ทางด้านความรู้สึกของผู้ฟังนั้น ผู้อ่านออกอากาศคือ ตัวอย่างและแบบฉบับแห่งความ ถูกต้องในการใช้ภาษาและการออกเสียงคำที่มีแนวโน้มว่าเป็นที่น่าเชื่อถือ อีกประการหนึ่งคือ หากผู้ทำหน้าที่นี้ ปล่อยปละละเลยไม่สนใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอแล้ว เมื่อไปพบคำหรือความใดที่ไม่แน่ใจหรือไม่ทราบว่าจะ ออกเสียงที่ถูกต้องได้อย่างไร ความไม่แน่ใจหรือความไม่รู้ นั้น จะทำให้คุณภาพของเสียงที่ใช้อ่านด้อยไป ด้วยขาด ความมั่นใจ ลังเลไม่แน่ใจ เสียงที่เปล่งออกมาก็จะขาดลักษณะของความมั่นคง ทำให้ผู้ฟังขาดศรัทธา และหาก ออกเสียงผิดพลาดไปก็ย่อมเกิดความเสียหาย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาไขว้เขวในกรณีและผู้ฟังไม่ทราบหรือไม่มี ความรู้ว่าออกเสียงถูกหรือผิดในคำนั้นๆ มาก่อน แต่ถ้าเป็นกรณีและผู้ฟังทราบว่าอ่านผิด ผู้ฟังก็จะขาดความ ศรัทธาเชื่อถือในผู้อ่าน ขาดความสนใจที่จะติดตามฟังการอ่าน ต่อไปไม่ยอมฟังอีก โดยเฉพาะคำภาษาไทยนั้น บางทีมีปัญหาเรื่องการออกเสียงว่าที่ถูกจริงๆ ควรเป็นอย่างไรอยู่ไม่น้อย ผู้อ่านจึงต้องมีการเตรียมตัวไว้ให้ทราบ ก่อนว่า คำใดควรออกเสียงอย่างไรจึงจะถูกต้อง มิใช่ไปคิดเอาเองหรือแก้ไขในขณะที่กำลังจะอ่านหรือขณะอ่าน ออกอากาศ ซึ่งทำให้ตัดสินใจผิดพลาดกันมามากแล้ว

4. เรื่องการรักษาความในบท

คือ การไม่อ่านบทผิดในลักษณะของการดู ตก เต็ม ทั้งคำทั้งความ ซึ่งจะก่อให้เกิดเสียหายเพราะผู้ฟัง จะเข้าใจความหมายได้ไม่ตรงตามเรื่องที่เสนอ หรือเข้าใจผิดไป หรือทำให้เสียน้ำหนักแห่งความ หรือเนื้อหา สารของบทที่อ่าน

5. เรื่องการรักษาความชัดเจน

การอ่านให้ได้คำและความชัดเจนเป็นคุณสมบัติสำคัญอีกประการหนึ่งในการอ่านบท วิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ เพราะการออกอากาศเรื่องใดๆ นั้น ต้องให้ผู้ฟังได้รับถ้อยคำหรือข้อความที่ ถูกต้อง ชัดเจน ชนิดที่จะสื่อความหมายหรือส่งสารได้ตรงตามคำ และความที่ต้องการอ่านปรากฏอยู่ในบท ลักษณะของการอ่านที่ให้ความชัดเจนนั้นแยกอธิบายได้เป็น

ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำได้ชัดเจนอย่างเป็นธรรมชาติและไม่สับสน ซึ่งนอกจากเป็นการ ถูกต้องตามอักขรวิธีแล้วยังมีความชัดเจนด้วย คือ

- การออกเสียง ร ต้องพ้นลมออกจากปากขณะที่รัวปลายลิ้นหรือกระดกลิ้น แต่ไม่มาก จนเกินไปกลายเป็นภาษาอื่น
- การออกเสียง ล ไม่ต้องกระดกลิ้นหรือรัวลิ้น
- การออกเสียง ห เหมือน ล ไม่ต้องรัว/กระดกลิ้น
- การออกเสียงคำที่มี ร และ ล กล้ำ คือ คำที่สะกดด้วยพยัญชนะอื่นควบกับตัว ร หรือ ล จะต้องออกเสียงกล้ำสนิท ประสมสระและเสียงวรรณยุกต์ตามหลักการผันเสียง (ดูรายละเอียดในการผันเสียงตามหลักอักษรควบ)

ออกเสียงได้ชัดถ้อยชัดคำ ไม่รวบคำหรือรวบความ เพราะการออกเสียงในลักษณะเช่นนี้ออกอากาศไปนั้น นอกจากจะเป็นการอ่านอย่างขาดความชัดเจนแล้ว ยังจะถูกตำหนิว่าเป็นผู้ทำให้ภาษาวิบัติด้วย และบางทีความหมายก็เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น “มหาวิทยาลัย” (มะ-หา-วิท-ทะ-ยา-ไล) เป็น หมา-วิท-ทะ-ไล “โรงพยาบาล” เป็น โรง-บาน ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม การออกเสียงคำอย่างชัดถ้อยชัดคำนี้ต้องชัดในลักษณะที่เป็นการพูดตามธรรมชาติด้วย มิใช่ต้องตั้งใจให้ชัดเจนเป็นการอ่านหนังสือ ออกเสียงเรียงๆ คำ ซึ่งจะทำให้เสียความราบรื่น เสียลีลาและจังหวะวรรคตอน ทั้งขาดชีวิตชีวาแบบการพูดเล่า ซึ่งเป็นลักษณะการอ่านที่ต้องการในการออกอากาศไปด้วย ควรออกเสียงคำได้ตรงตามคำและความในบท ไม่ออกเสียงเพี้ยน เปลี่ยนแปรไม่ตรงคำหึ่งเสียง พยัญชนะเสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

- เพี้ยนพยัญชนะ เช่น ความเป็น ฟาม, เงิน-เอิน, สวย-ด่วย, ไฟฟ้า-ไควคว่า ฯลฯ ปัจจุบันมีการออกเสียง ท เป็น ทช และ จ เป็น ชช ด้วย
- เพี้ยนสระ เช่น แม่-เม่, สอง-โสอง, ไม่-ม่าย, ข้าว-เช่า
- เพี้ยนวรรณยุกต์ที่พบมากคือ เสียงวรรณยุกต์โท ออกเสียงเป็นวรรณยุกต์ตรี เช่น มาก-มัก, ด้วย-ด่วย, ประเทศชาติ เป็น ประเทศชาติ ฯลฯ บางทีก็สับสนระหว่างเสียงวรรณยุกต์เอก จิตวา และสามัญ เช่น ไม่สำคัญ เป็น ไม่สำคัญ, ในคืนนี้ เป็น ไหนคืนนี้ ฯลฯ

6. เรื่องความมีชีวิตชีวาแบบการพูดเล่า

คือ ลีลาการอ่านต้องเป็นไปในลักษณะการพูดเล่า อ่านให้เป็นเสียงพูดและพูดตามบท โดยรำลึกตลอดเวลาว่าเป็นการพูดให้คนฟังไม่ใช่พูดกับตัวเอง หรือแบบการข้อมอ่านเพื่อทราบความเฉยๆ คือ แม้จะมีบทอยู่ในมือหรือสายตาเพื่อให้อ่าน แต่การอ่านออกมานั้นต้องเป็นลักษณะการพูดอะไรให้เขาฟังหลักปฏิบัติง่าย ๆ ก็คือ นึกถึงการพูดที่ใช้เป็นปกติในชีวิตประจำวันนั่นเอง แต่เพิ่มความมีชีวิตชีวาด้วยการเป็นนักแสดงบ้างเล็กน้อย แต่ไม่ต้องถึงกับเป็นการแสดงละคร (ดูรายละเอียดในเรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเปิดตัวผู้ฟัง)

7. เรื่องการแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้อง

การอ่านหนังสือที่ได้ชื่อว่าแบ่งวรรคตอนได้ถูกต้องก็คือ การไม่หยุดเว้นจังหวะในระหว่างการอ่านที่เป็นการแยกคำหรือแยกความ ขณะเดียวกันก็ต้องไม่อ่านคร่อมวรรค ไม่แบ่งวรรคมากเกินไป หรืออ่านติดต่อกันเรื่อยไปโดยไม่แบ่งวรรค คือ

การหยุดต่อมิตที่มีทั้งการหยุดแยกคำแยกความและการหยุดคร่อมวรรค การที่ต้องมีการหยุดระหว่างอ่านก็เนื่องมาจากหลักธรรมชาติที่คนเราต้องมีการหายใจเข้าออกตามปกติ การอ่านหรือพูดก็เป็นการระบายลมหายใจออก จึงจำเป็นต้องมีการหยุดเพื่อเอาลมหายใจเข้า และการระบายลมหายใจเข้าออกของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนก็ผ่อนลมหายใจได้สั้นๆ บางคนก็สามารถผ่อนได้ยาว เมื่อเกี่ยวข้องกับการอ่านบทวิทยุกระจายเสียงซึ่งเป็นการอ่านหนังสือให้คนฟัง บางคนจึงอ่านได้ครั้งหรือวรรคละสั้นๆ แต่บางคนก็อ่านต่อไปได้ความยาวๆ แต่ส่วนที่เป็นความเหมือนกันคือ ทุกคนต้องมีการถอนลมหายใจเข้าทำให้ต้องหยุดอ่านเป็นระยะๆ บางคนก็มีปัญหาเรื่องการตกของสายตาและการกวาดสายตาประกอบด้วยที่ทำให้ต้องหยุดเช่นเดียวกัน

ซึ่งการหยุดที่กล่าวมานั้น ทุกครั้งจะต้องหยุดลงตรงที่เหมาะสม คือตรงตามวรรคและความในบท ถ้าข้อความในวรรคมีความยาวมากๆ จนไม่สามารถผ่อนระบายลมหายใจด้วยการอ่านไปจนจบวรรคได้ ก็จำเป็นต้องหยุดระหว่างวรรค กรณีเช่นนี้แหละที่ต้องระมัดระวังให้มากกว่า จะกะระยะหรือกำหนดที่จะหยุดลงท้ายคำใดให้ดี ต้องพยายามไม่ให้ลมหายใจไปหมดลงตรงที่ไม่เหมาะสม เช่น ระหว่างคำหรือระหว่างความที่ไม่ควรหยุดก็จะเป็นการหยุดผิดที่ในลักษณะการแยกคำแยกความตามที่กล่าวมา บางทีก็เป็นการอ่านคร่อมวรรค คือ แทนที่จะหยุดลงก่อนหน้า กลับเลยไปหยุดลงหลังคำในวรรคต่อไป ตัวอย่างเช่น ข้อความว่า “จังหวัดสุโขทัยนี้มีปูชนียสถานที่มีคุณค่าน่าสนใจหลายแห่ง” ผู้ที่มีช่วงลมหายใจยาวก็อาจผ่อนระบายอ่านไปได้ตลอดข้อความ แต่ถ้าไม่สามารถอ่านต่อกันได้ตลอดวรรคก็ต้องดูและกำหนดให้ดีว่ามีที่ใดที่จะหยุดได้บ้าง โดยไม่เสียความหรือหยุดผิดที่ เช่น “จังหวัดสุโขทัยนี้มีปู..ชนียะสถานที่มีคุณค่าน่าสนใจหลายแห่ง” การหยุดแยกคำแยกความเช่นนี้ทำให้ความเสีย กลายเป็นจังหวัดสุโขทัยมีสัตว์ 2 ชนิด คือ ปู กับ ชะนี อะไรเช่นนี้เป็นต้น

การแบ่งวรรคมากเกินไป ทำให้ฟังเป็นห้วงช่วงสั้นๆ ขาดความราบรื่นและไม่ตรงช่วงความตามบท เช่นข้อความว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตรวจเยี่ยมกรมชลประทาน” ก็หยุดหลายที่เกินไป เป็น “รัฐมนตรี...ว่าการ...กระทรวงเกษตร...และสหกรณ์...ตรวจเยี่ยม...กรม...ชลประทาน” ซึ่งทำให้ผู้ฟังฟังแล้วเกิดความรำคาญ ไม่อยากติดตามฟังต่อไป

การอ่านโดยไม่แบ่งวรรค บางกรณีเป็นการอ่านออกเสียงเรียงๆ ไปทีละคำไม่เป็นช่วงเป็นความ บางกรณีก็เป็นการอ่านติดต่อกันไปหมด แม้ขึ้นย่อหน้าใหม่ผู้ฟังก็ไม่สามารถจับความได้ว่าเปลี่ยนเรื่องไปแล้ว เพราะไม่มีการหยุดเว้นจังหวะเลย

การแบ่งวรรคตอนถูกที่จึงเป็นคุณสมบัติสำคัญของการอ่านบทให้คนฟัง เพราะการอ่านหนังสือให้คนฟังที่ดีก็เปรียบได้กับการเขียนที่ดี คือ เรื่องหรือบทที่ดีย่อมต้องมีวรรค หรือระยะของความขาดลงเป็นช่วงๆ ตามเนื้อเรื่อง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเท่ากัน อาจมีสั้นบ้าง ยาวบ้างแล้วแต่กระแสความ เมื่อพูดหรืออ่านตามบท ก็จะต้องอ่านหรือพูดให้หยุดหรือขาดความตามระยะที่กำหนดนั้นๆ จะอ่านตามความพอใจ นึกจะหยุดตรงไหน คำใดก็หยุด หรือนึกจะอ่านติดต่อกันไปโดยไม่หยุดเลยก็ได้ไปอีกเหมือนกัน ดังนั้น การอ่านบทที่ออกอากาศให้คนฟังจึงต้องระมัดระวังเรื่องความถูกต้องของวรรคตอน

ส่วนระยะหรือช่วงจังหวะที่หยุดลงนั้น หากเป็นการหยุดเมื่อจบวรรคจบความ หรือจบย่อหน้า จะขึ้นข้อความใหม่ต่อไป ช่วงการหยุดอาจยาวกว่าการหยุดตอนลมหายใจเข้าระหว่างวรรคหรือความ แต่ก็มีใช้หยุดนานเกินไปจนก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ฟัง เพราะช่วงที่เสียงซึ่งกำลังออกอากาศขาดหายไปหรือที่เรียกว่า “ความเงียบทางวิทยุ” นั้น หากเกิดขึ้นนานไปผู้ฟังจะรู้สึกน่าเบื่อหน่ายและวังเวง แต่ความจริงแล้วความเจียบนั้นจะเป็นอยู่เพียง 5-10 วินาทีเท่านั้น ก็นานพอที่จะทำให้ผู้ฟังเบื่อและรำคาญได้ การหยุดระหว่างการอ่านที่ดีจึงไม่ควรนานเกิน 1-2 วินาที

8. เรื่องการเน้นคำและความที่สำคัญ

การพูดหรืออ่านบทให้คนฟังโดยเฉพาะทางวิทยุกระจายเสียงนั้น ถึงแม้จะเป็นการสื่อสาร

โดยใช้แต่เสียงเป็นสื่อ แต่ผู้อ่านที่ดีจะต้องมีวิธีการให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนกับว่าได้เห็นตัวหนังสือนั้นด้วยตาตามไปด้วย การอ่านที่ดีจึงต้องมีการลงน้ำหนัก คำ เน้นหนัก เบา เว้นระยะ ทอดจังหวะ ฯลฯ ประตุการเขียนที่ดีย่อมต้องมีอักษรตัวใหญ่ ตัวเล็ก ตัวเอน เว้นวรรค ชิดเส้นใต้ ขึ้นย่อหน้าใหม่ หรือมีเครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ เช่นเดียวกัน

คำบางคำหรือความบางความที่มีความหมายพิเศษที่เป็นจุดเด่นจุดสำคัญของเรื่อง เวลาอ่านจำเป็นต้องลงน้ำหนักเสียงที่คำหรือความนั้นเป็นพิเศษด้วย เพื่อให้จุดนั้นต่อนั้นเด่นชัดขึ้นเป็นพิเศษ เช่นตัวอย่างที่ควรลงน้ำหนักคำที่ขีดเส้นใต้ คือ

“การอ่านที่จะเอาชนะใจผู้ฟังได้ เสียงที่เปล่งออกมาและระดับเสียงต้องแสดงความมั่นใจ มั่นใจ ไม่ลังเล”

“อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้ไม่ปรากฏว่ามีผู้รอดชีวิต”

9. เรื่องการดึงความสนใจผู้ฟังด้วยจังหวะจะโคน

การอ่านบทวิทยุกระจายเสียงกัติหรือบทวิทยุโทรทัศน์กัติ เมื่อมีการหยุดลงตรงที่จบวรรคหรือจบความแล้ว พอขึ้นต้นวรรคใหม่หรือความใหม่ต่อไป ควรเปล่งเสียงให้ดังกว่าปกติ และลดจังหวะให้ช้าลงกว่าปกติเล็กน้อย ตามคำแนะนำหลักการอ่านหนังสือให้คนฟังของพระยาอุปกิตศิลปสาร ท่านกล่าวว่า “... เพื่อให้ผู้ฟังได้กลับใจมาตั้งใจฟัง”แล้วจึงผ่านเสียงลดระดับลงเป็นปกติพร้อมๆ กับเร่งความเร็วถึงระดับปกติต่อไปจนอ่านจบความ หรือลงวรรคแล้วจึงหยุด เมื่อขึ้นต้นวรรคใหม่หรือความใหม่อีกครั้ง ก็ให้เสียงดังและจังหวะช้าลงกว่าปกติเล็กน้อยอีกเรื่อยๆ ไปเป็นช่วงเป็นความไปเรื่อยๆ เช่นนี้ เรียกว่า อ่านหนังสืออย่างมีจังหวะจะโคน และโดยเหตุที่การหยุดเว้นจังหวะชนิดหนึ่งเป็นการดึงความสนใจของผู้ฟังได้เช่นนี้ ผู้อ่านจึงต้องมีความระมัดระวังหลีกเลี่ยงการหยุดชะงัก หรือเว้นจังหวะก่อนจะออกเสียงคำที่รู้สึกว่าจะออกเสียงยากไม่ถนัดปากหรือไม่ค่อยแน่ใจว่า จะออกเสียงที่ถูกต้องอย่างไรด้วย เพราะการหยุดนั้นจะเป็นการดึงผู้ฟังให้มาตั้งใจฟังมากขึ้น

การหยุดเว้นจังหวะชนิดหนึ่งเพื่อดึงความสนใจนี้ ตำราเรื่องการเสนอรายการ (Presentation) ท่านเรียกว่า Pausatation Trick เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องใช้ศิลปะในการหยุดเว้นจังหวะว่า ควรไม่ควรเพียงใดด้วยดังกล่าวนมา แต่ถ้าต้องการดึงความสนใจด้วยความมั่นใจในความสามารถที่จะอ่านหรือออกเสียงต่อไปแล้วสมควรใช้อย่างยิ่ง เช่น “วิถีทางที่จะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมในสภาวะการณ์เช่นนี้ก็คือ....การยุบสภา”

10. เรื่องน้ำเสียงที่ใช้อ่าน

การอ่านหนังสือให้คนฟังหรือการอ่านบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่ดีต้องมีน้ำเสียงที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือบทที่เสนอ คือ ถ้าเป็นเรื่องที่จริงจังเป็นทางการ น้ำเสียงที่อ่านจะต้องขึงขัง แข็ง และกระชับคำ ถ้าเป็นเรื่องแบบพรรณนาโวหารที่ต้องการภาพพจน์ หรือเรื่องอ่อนหวานก็ต้องอ่อนเสียง ทอดเสียงให้อ่อนหวานนุ่มนวล ถ้าต้องอ่านบทที่เป็นเรื่องเศร้าเสียงที่อ่านก็ควรต้องอ่อนเศร้า ทั้งนี้โดยถือเอาตามวิธีที่คนพูดกันปกติธรรมดาเป็นหลัก คือน้ำเสียงที่สัมพันธ์กับความรู้สึก

11. เรื่องการซักซ้อมก่อนปฏิบัติ

การอ่านบทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จะเรียบร้อยราบรื่นไปได้ยาก หากมิได้มีการซ้อม

อ่านบทล่วงหน้า ผู้อ่านที่ดีจะต้องมีโอกาสซ้อมอ่านทุกครั้งก่อนที่จะอ่านออกอากาศจริง การซ้อมอ่านที่ดีคือวิธีอ่านบทต่างๆ เหมือนที่จะอ่านตอนออกอากาศ หากไม่มีโอกาสทำเช่นนั้นก็ต้องได้มีการทบทวนบทหรืออ่านเจียบๆ อย่างน้อยเที่ยวหนึ่งก่อน ซึ่งขณะที่ซ้อมก็ไม่ใช้สักแต่ว่าอ่านไปลวกๆ คร่าวๆ หรือออกเสียงปาวๆ ไปตามบท แต่จะต้องมีความสนใจดูว่า คำไหนข้อความใดที่สำคัญ คำใดที่ต้องซ้อมออกเสียงให้คล่อง คำหรือวลีหรือประโยคที่ไม่คุ้นหูคุ้นตาโดยเฉพาะคำที่ออกเสียงยากๆ หรือคำที่อาจออกเสียงได้หลายอย่างต่างความหมาย ก็จะต้องเลือกเอาการออกเสียงที่ความหมายตรงหรือสอดคล้องกับความในบท อย่างเช่นคำพ้องเสียงในภาษาไทย เช่น “เพลลา” ก็จะต้องดูความว่าน่าจะออกเสียงเป็น เพ-ลา หรือเสียงพลควบเป็นเพลลา เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องดูวรรคตอนกำหนดหมายไว้ด้วยว่าควรจะหยุดตรงที่ใด ระยะเวลาสั้นยาวเพียงไหน เมื่อถึงเวลาที่อ่านออกอากาศจริงจะได้อ่านได้โดยราบรื่นและคล่องแคล่วไม่ติดขัด เพราะได้ซ้อมไว้แล้ว

12. เรื่องบุคลิกลักษณะเฉพาะของเสียง

อันเนื่องมาจากบุคลิกลักษณะของแต่ละคนไม่เหมือนกัน เสียงที่อ่านควรแสดงออกถึงบุคลิกภาพของผู้อ่านอย่างชัดเจน ทางที่ดีควรอ่านด้วยลีลาและจังหวะจะโคนตลอดจนน้ำเสียงที่เป็นตัวของตัวเอง ไม่จำเป็นต้องเลียนแบบหรือทำให้เหมือนกับใคร ผู้อ่านที่ดีนอกจากจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนได้ฟังพร้อมกับเห็นตัวหนังสือ หรือข้อความตามบทไปด้วยแล้วยังต้องให้ผู้ฟังได้มีความรู้สึกเหมือนได้มองเห็นความอึมเข้มแจ่มใสมีชีวิตชีวาบนใบหน้าของผู้อ่านผ่านทางเสียงที่ออกอากาศไปด้วย แต่ต้องระมัดระวังมิให้ ราวเรียงถึงขนาดเปล่งเสียงหัวเราะออกไปในเรื่องที่ต้องการให้ผู้ฟังสนุกสนาน เพียงให้มีใบหน้ายิ้มแย้มไว้ ใส่ความรู้สึกลงในน้ำเสียง เสียงที่เปล่งออกไปก็จะอึมได้ และทำให้ผู้ฟังยิ้มแย้มตามไปด้วย ส่วนการอ่านเรื่องเศร้าก็ไม่จำเป็นต้องทำเสียงตอนที่เศร้าให้เศร้าจนเหมือนการเล่นละคร หรือเศร้าเคล้าสะอื้น เพียงน้ำเสียงที่อ่อนเศร้าและส่งความรู้สึกเช่นนั้นถึงผู้ฟัง ก็พอให้ผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกเช่นเดียวกันได้ ในทำนองเดียวกันถ้าเสนอเรื่องสนุกสนานหรืออ่านบทตลกก็ไม่จำเป็นต้องชวนผู้ฟังให้สนุกด้วยการหัวเราะเสียงดังเพื่อจะแสดงความขบขัน การกระทำเช่นนั้นแทนที่จะส่งความขบขันไปให้ผู้ฟัง บางครั้งอาจกลายเป็นความน่าเกลียดที่สุดไปก็ได้

13. เรื่องการรู้จักตัวเองเกี่ยวกับการอ่าน

หมายถึง ผู้อ่านบทวิทยุกระจายเสียงจะต้องรู้จักว่า จังหวะและช่วงเวลาการอ่านของตนเป็นเช่นไร บทวิทยุกระจายเสียงแต่ละรายการจะใช้เสียงและลีลาการพูดการอ่านไม่เหมือนกัน ผู้อ่านจะต้องจับเวลาความเร็วช้าของจังหวะการพูดการอ่านของตนเองว่า บทขนาดไหนจะใช้เวลาเท่าใด เพื่อที่จะได้กะเวลาได้ถูกต้องแน่นอนว่าเรื่องที่จะต้องอ่านออกอากาศแต่ละครั้งควรใช้เวลาสักเท่าใด เช่น 10 บรรทัดตัวพิมพ์ใหญ่ หรือ 7 บรรทัดตัวพิมพ์เล็ก หรือ 12 บรรทัดลายมือของตนเอง ต่อ 1 นาที เป็นต้น

ทั้งนี้ หากมีเวลาที่กำหนดแน่นอนไว้แล้วตามแผนผังรายการ ถ้าบทที่อ่านสั้นไปก็อาจใช้วิธีการผ่อนลมหายใจหรือเว้นระยะได้เล็กน้อย เพื่อยืดเวลาให้เหมาะสม หรือบทที่อ่านมีขนาดยาวต้องใช้เวลามากกว่าที่กำหนดไว้ หากอ่านตามปกติก็อาจใช้วิธีเร่งอัตราความเร็วขึ้นได้ เพื่อให้อ่านได้จบทันเวลาที่กำหนด

ด้วยเหตุที่กล่าวมาแล้วนี้ จึงมีเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้อ่านบทในฐานะผู้ประกาศเพื่อออกอากาศ จะต้องฝึกใช้สายตาให้ว่องไวและแน่นอน ต้องฝึกหัดอ่านไป ดูเวลาไป หรือเหลือบขึ้นมองกล้องโทรทัศน์ด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้อ่านที่ดีไม่ควรอ่านบทจบก่อนหรือหลังเวลาที่กำหนดไว้เกิน 15 วินาที

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านข่าว ซึ่งโดยทั่วไปจะมีกำหนดเวลาไว้แน่นอนว่า 5 นาที 10 นาที หรือ 15 นาที เป็นต้น ถ้าเป็นประกาศหรืออ่านบททางวิทยุโทรทัศน์ต้องเพิ่มการฝึกอ่านไปใช้สายตามองกล้องสลับกับการดูบทบ้าง ไม่ใช่ก้มหน้าก้มตาอ่านไปอย่างเดียว

แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคและทักษะการเป็นพิธีกร

พิธีกร (MASTERR OF CEREMONIES) คือ ผู้ดำเนินรายการในงานพิธีการต่างๆ หรือเพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง ตั้งแต่เริ่มจนจบรายการ ในการจะเป็นพิธีกรนั้น หลักสำคัญก็คือ ความเข้าใจในกระบวนการสื่อสาร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ บุคคลเหล่านี้ต้องสื่อสารให้เป็น และตระหนักถึงองค์ประกอบของการสื่อสารว่ามีอะไรบ้าง เช่น มีผู้ส่งสาร สื่อสาร ผู้รับสาร รวมทั้งปฏิกิริยาตอบกลับ (FEEDBACK) ด้วย ตลอดจนรู้ขั้นตอน หรือ รายละเอียดทั้งหมดของงานล่วงหน้า สามารถพูดตามลำดับขั้นตอนของงานแต่ละโอกาสได้อย่างเหมาะสมจนจบงาน ตลอดจนควบคุมสถานการณ์ได้ ดูบรรยากาศของงานเพื่อหาสิ่งเพิ่มหรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างออกไป หากผู้ที่เป็นพิธีกรจะต้องให้คนฟังเห็นตัว การแต่งกายต้องสวยงามเหมาะกับโอกาส แต่ละงานบุคลิกภาพจะต้องดี มีไหวพริบ สามารถแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ได้และควรมาทำงานก่อนเวลาเริ่มงานตามที่ระบุไว้ในกำหนดการ นอกจากนี้ พิธีกรจะต้องสามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้ ทั้งนี้ พิธีกรต้องควบคุมเวลาให้งานแต่ละขั้นตอนสามารถดำเนินงานไปได้อย่างกระชับน่าสนใจ โดยการกล่าวเปิดรายการเกริ่นนำ ร้อยเรียง และกล่าวปิดรายการที่มีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างราบรื่น

สิ่งสำคัญในการสื่อสารของการเป็นพิธีกร คือ การพูด เพราะในการดำเนินรายการนั้น แม้จะมีอุปกรณ์หรือสื่อดัดสนูปกรณ์ใดๆ มาช่วยก็ตาม สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ก็คือ การใช้คำพูดในการอธิบายให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสุกัญญา สมไพบุลย์ (2546) ได้ชี้ให้เห็นถึงแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะของการเป็นพิธีกรไว้ดังนี้

ทักษะการเป็นพิธีกร

1. STAGE OWNER คือ เป็นเจ้าของเวที สามารถควบคุมความเป็นไปบนเวทีได้ รู้ว่าจะพูดเมื่อไหร่สมควรแก่เวลาจะเลือกใครมามีส่วนร่วม
2. PROGRAM MODERATOR พิธีกรต้องรู้กำหนดการของงานหรือรายละเอียดทั้งหมดของงานล่วงหน้า เพื่อจะได้ดำเนินรายการหรือแบ่งสัดส่วนการพูดได้เหมาะสมกับเวลาหรือปัจจัยอื่นๆ
3. SITUATION CONTROLLER พิธีกรต้องควบคุมสถานการณ์ได้ ดูบรรยากาศของงานเพื่อหาสิ่งเพิ่มเติมหรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างออกไป บางครั้งอาจใช้เทคนิค แสง สี เสียง เข้ามามีส่วนร่วมในการดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง
4. SOCIAL LINKAGE พิธีกรควรเป็นตัวเชื่อมให้คนที่มาร่วมงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถละลายพฤติกรรมได้ (ICE BREAKING)

นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการนำเสนอสำหรับพิธีกร ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ภาพลักษณ์ที่ดีในการนำเสนอ

1. บุคลิกภาพที่ดีทั้งภายในและภายนอก

2. มีความรู้ดี คือ รู้อย่างรอบรู้และมีความคิดสร้างสรรค์
3. สามารถถ่ายทอดได้ดี ต้องมีตัวอย่างชัดเจนเรียงลำดับประเด็นได้เข้าใจง่าย
4. มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถนำจิตวิทยามาประยุกต์ในการนำเสนอ มีการยิ้มแย้มแจ่มใส
5. มีจริยธรรมดี คือ พูดด้วยความปรารถนาดีต่อผู้ฟัง

การเตรียมตัวก่อนนำเสนอ

เตรียมความคิด	การพูดที่เย็นเยื่อ เกิดจากการที่คิดไม่ยาวพอ
เตรียมจิตใจ	เตรียมความมั่นใจและสมาธิ
เตรียมร่างกาย	สุขภาพ การพักผ่อนให้เพียงพอ บุคลิกการแต่งกาย
เตรียมเรื่องที่จะพูด	ดูเนื้อเรื่อง คำนำ สรุปอย่างมั่นใจโดยอาจจะมี SPEAKING OUTLINE ติดตัวไว้ด้วย
เตรียมอุปกรณ์	อุปกรณ์ต่างๆ ควรใช้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น อย่าให้ความผิดพลาดของอุปกรณ์มาส่งผลต่อการพูดที่ผิดพลาด

(จากแนวคิดนี้ ผู้ขอรับการประเมินได้นำหลักการเตรียมตัวและทักษะการเป็นพิธีกรมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เนื่องจากงานพระราชพิธีมีความยุ่งยากและซับซ้อนกว่างานถ่ายทอดเสียงงานพิธีการธรรมดาทั่วไป ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงผลงานในภาพรวมที่ดำเนินงานในนามของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ขอความร่วมมือในการรับสัญญาณการถ่ายทอดเสียงจากสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสังกัด และประสิทธิภาพของการถ่ายทอดเสียงให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด)

แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์และพระราชพิธี

ภาพลักษณ์ (Image) เดิมใช้คำว่า “จินตภาพ” หรือ “จินตภาพ” แต่ไม่ได้รับความนิยมจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2519 พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครธาภิพพงศ์ประพันธ์ จึงได้ประทานเสนอให้ใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” แทน แต่ก็ยังได้รับความนิยมน้อย เพราะได้มีผู้ใช้คำว่า “ภาพพจน์” กันอย่างแพร่หลายในความหมายของคำว่า “Image” ทั้งที่แท้จริงแล้ว “ภาพพจน์” เป็นคำภาษาไทยที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่ว่า “Figure Of Speech” ซึ่งหมายถึง การพูดที่เป็นสำนวนโวหาร ทำให้นึกเห็นภาพ ดังนั้น ตามความหมายที่ถูกต้องแล้ว ควรใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” เพราะจะตรงกับความหมายของคำว่า “Image” ในภาษาอังกฤษมากกว่าคำว่า “ภาพพจน์” ดังนั้น ผู้รับการประเมินจึงขอเลือกใช้คำว่า “ภาพลักษณ์” ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สำหรับความหมายของคำว่า “ภาพลักษณ์” ได้มีนักวิชาการให้คำจำกัดความไว้มากมาย เช่น Claude Robinson and Water Barlow (1959) ให้คำจำกัดความว่า ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคล ที่มีความรู้สึกนึกคิดต่อองค์กร สถาบัน และภาพในใจนั้นอาจจะได้มาจากประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์โดยอ้อม

มานิต รัตนสุวรรณ (2520) ได้กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นความประทับใจในสิ่งที่เรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือคนใดคนหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง จะเรียกว่าชื่อเสียงก็ได้

Kenneth E. Boulding (1956, อ้างถึงในข้อผูก วิจัยานนท์, 2538) ได้อธิบายว่า ภาพลักษณ์เป็น ความรู้และความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่เราสร้างขึ้นเองจากการสะสมเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เราได้ ประสบ เรามักตีความหมาย หรือให้ความหมายแก่สิ่งนั้นด้วยตัวของเราเอง ภาพลักษณ์ที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ ใน โลกและพฤติกรรมของเราจึงขึ้นอยู่กับความรู้เดิมและจากประสบการณ์ที่เรามีอยู่ทางความคิดอีกด้วย เมื่อ ภาพลักษณ์ที่มีอยู่แล้วได้รับการกระทบจากสิ่งที่ได้รับรู้ใหม่ จะเกิดการกระทบต่อภาพลักษณ์ ทำให้มีสิ่งหนึ่งหรือ หลายสิ่งในสามประการต่อไปนี้เกิดขึ้นได้ คือ 1. ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นยังคงเดิมไม่กระทบกระเทือนแต่อย่างใด 2. ข้อมูลใหม่ที่ได้รับเข้ามามีทิศทางเดียวกับภาพลักษณ์เดิม จะสามารถเรียกร่องความสนใจทำให้เกิดการ ประเมินคุณค่าและอาจทำให้ภาพลักษณ์เดิมเปลี่ยนแปลงไปบ้าง 3. ข้อมูลใหม่ในสารทำให้ภาพลักษณ์เดิมถูก เปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง ในบางกรณีอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างที่คำจุนภาพลักษณ์อยู่

เมื่อบุคคลมีภาพลักษณ์ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในความรู้สึกนึกคิดของตนแล้ว ภาพลักษณ์นี้จะมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของบุคคลซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก เพราะต้องไปกระทบกระเทือนโครงสร้างของ พฤติกรรมมากมาย การสร้างภาพลักษณ์ถึงแม้จะยากแต่ก็ง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ที่สูญเสียไปแล้ว

Daniel J. Boorstin (1970) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ “ภาพ” ว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์จงใจสร้างขึ้นเพื่อจำลอง เหตุการณ์ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่มีผู้วางแผนไว้ มีการเสนอซ้ำและเสนออย่างต่อเนื่องกัน ความ น่าสนใจอยู่ที่ความกำกวมของเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอ และเป็นการคาดเดาสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจาก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ภาพลักษณ์จึงเป็นความดีเลิศซึ่งไม่ใช่ของจริง เป็นการสังเคราะห์ขึ้นมาจาก องค์ประกอบหลายอย่างเพื่อให้สนองต่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะเพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดแก่สาธารณชน

นอกจากนี้ ภาพลักษณ์ยังถูกสร้างขึ้นให้น่าเชื่อถือเข้าใจง่าย ไม่เกินจริง เป็นที่ยอมรับของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถตอบสนองเป้าหมายและดึงดูดความรู้สึก เป็นสิ่งที่อยู่ระหว่าง จินตนาการกับความจริง มีความคลุมเครือเพื่อให้ผู้ชมตีความหมายตามความคาดหวังของตนเอง

แนวคิดพระราชพิธี

พลตรีหม่อมทวีวงศ์ถวัลย์ศักดิ์ (2509, อ้างถึงในประเพณีในพระราชสำนัก, 2514) ได้กล่าวถึงคำว่า พิธี หมายถึงงานที่จัดทำขึ้นตามลัทธิประเพณี เพื่อความขลัง แต่คำว่า พระราชพิธี จำกัดความหมายเฉพาะเป็นงานที่ พระมหากษัตริย์ได้ทรงพระกรุณาให้จัดทำขึ้นตามลัทธิประเพณีเพื่อความเป็นสวัสดิมงคลของประชาชน หรือ เพื่อ ความเป็นสวัสดิมงคลแก่สิริราชสมบัติ หรือเพื่อสำแดงความกตัญญูธรรมและรำลึกในพระมหากุณาธิคุณของ พระมหากษัตริย์ในรัชกาลก่อนๆ

การที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงพระกรุณาให้จัดพระราชพิธีขึ้นในโอกาสต่างๆ นับแต่อดีตเป็นต้นมานั้น จุดประสงค์สำคัญก็เพื่อรักษาสถานภาพของกษัตริย์ให้มั่นคง ดังนั้น พระองค์จึงต้องแสดงตนในฐานะสมมติเทพ โดยอาศัยพระราชพิธีต่างๆ เน้นความแตกต่างระหว่างกษัตริย์กับคนธรรมดา พระราชพิธี จึงเป็นสัญลักษณ์เชิง รูปธรรมอย่างหนึ่งของสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งทำให้สถานภาพของกษัตริย์เหมือนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แตกต่างไป จากประชาชนธรรมดา ความแตกต่างระหว่างกษัตริย์กับพลสกนิกอยู่ในบรรยากาศของความลึกลับ ความ ศักดิ์สิทธิ์และความห่างเหิน โดยใช้พุทธศาสนาเป็นเครื่องมือในการชักจูงทางความคิดการกระทำ ด้วยการ ถ่ายทอดศรัทธาในพุทธศาสนามาเป็นบารมีของกษัตริย์ เพื่อพิทักษ์รักษาสังคมเจ้าขุนมูลนายให้ดำรงอยู่

(จากแนวคิดดังกล่าวผู้ขอรับการประเมินได้นำมาใช้เป็นกรอบในการอธิบายเรื่องการเสริมสร้างภาพลักษณ์และการส่งเสริมภาพลักษณ์ เพื่อรักษาคุณภาพของพิธีถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง เพราะเสมือนหนึ่งเป็นผู้นำเอาความรู้ด้านราชประเพณีที่มีมาแต่โบราณมาเผยแพร่ให้จารึกเป็นประวัติศาสตร์สืบต่อไปจนชั่วลูกชั่วหลานในอนาคต และเพื่อตอกย้ำถึงความสำคัญให้พสกนิกรไทยได้ยึดมั่นในคุณค่าที่สำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์อีกด้วย)

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

Lasswell (1948, อ้างถึงใน DenisMcQuial,1987) ได้กำหนดหน้าที่ของสื่อมวลชนไว้ 3 ประการ คือ

1. การสังเกตการสภาพแวดล้อม ได้แก่ การเฝ้าดูและสอดส่องเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงภัยอันตรายมีผลกระทบต่อสมาชิกของสังคม
2. ประสานสัมพันธ์ส่วนต่างๆ ของสังคมให้รวมตัวกันอยู่ได้ ได้แก่ บทบาทหน้าที่ที่สื่อสารเข้ามาช่วยให้สมาชิกกลุ่มต่างๆ มีความเข้าใจซึ่งกันและกันและอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกันได้ด้วยความสงบเรียบร้อยตามสมควร
3. ถ่ายทอดมรดกทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมไปยังอนุชนรุ่นต่อไป ต่อมา Wright (1960) ได้เสนอให้เพิ่มหน้าที่การให้ความบันเทิงเป็นหน้าที่ประการที่ 4 ของสื่อมวลชนด้วย

(จากแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม ได้นำมาเป็นแนวทางอธิบายหน้าที่ของพิธีกรถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ประการที่ 2 การประสานส่วนต่างๆ ของสังคมให้รวมตัวกันอยู่ได้และหน้าที่ประการที่ 3 การถ่ายทอดมรดกทางสังคม)

นอกจากแนวคิดดังกล่าวแล้ว รายการถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีถือเป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้ยอมรับสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงต้องอาศัยแนวความคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนกับการสร้างจิตสำนึก เป็นแนวทางในการอธิบาย ซึ่งกาญจนา แก้วเทพ (2527:196-198) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกกับพิธีกรรม อันสืบเนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า จิตสำนึกเป็นเรื่องนามธรรม จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรม รูปธรรม เป็นเครื่องรองรับ ทั้งนี้ เพื่อดำรงรักษาจิตสำนึกเดิมที่มีอยู่มิให้สูญหายไป ในเวลาเดียวกันพิธีกรรมก็สามารถปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกที่เป็นจริงได้ด้วย ทั้งนี้ยอมแล้วแต่ว่าจะประกอบพิธีกรรมไปเพื่ออะไร โดยทั่วไป พิธีกรรมมีหน้าที่อยู่หลายประการ คือ (Irvine,p.451)

1. ทำหน้าที่ตอกย้ำค่านิยมรวมหมู่ ในช่วงขณะที่กำลังดำเนินพิธีกรรม กระบวนการผลิตทดแทน อุดมการณ์ที่มีอยู่ในค่านิยมจะถูกสร้างขึ้นมากในจิตสำนึกร่วม
2. พิธีกรรมช่วยเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างความคิดของบุคคลกับความคิดของท้องถิ่นหรือสังคม เพื่อให้ความสัมพันธ์ทางสังคมดำเนินไปอย่างราบรื่น ปราศจากความขัดแย้ง
3. ในทุกพิธีกรรมไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมเพื่อผลิตทดแทนจิตสำนึกในการรับใช้ระบบหรือต่อต้านระบบจะมีโครงสร้างหน้าที่อยู่ 2 ชั้นครอบกันอยู่เสมอ ซึ่งถ้าเป็นการผลิตทดแทน

อุดมการณ์หลัก ก็จะมีเป้าหมายให้ยอมจำนนต่อระบบเดิม แต่ถ้าเป็นอุดมการณ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการต่อต้าน ก็มีเป้าหมายให้ปฏิเสธระบบ

(จากแนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนกับการสร้างจิตสำนึกผู้รับการประเมินจะนำมาเป็นแนวทางสนับสนุนและอธิบายโดยอิงหลักที่ว่าจิตสำนึกเป็นเรื่องนามธรรม จำเป็นต้องมีกิจกรรมรูปธรรมเป็นเครื่องรองรับ เช่นเดียวกับงานพระราชพิธี เป็นพิธีกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาสถานภาพของกษัตริย์ให้มั่นคง ดังนั้นการถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียง ย่อมสามารถปฏิบัติการในการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึกที่เป็นจริง คือตอกย้ำให้ตระหนักและยอมรับถึงความสำคัญในสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยอาศัยกระบวนการผลิตทดแทนอุดมการณ์หลัก)

ลักษณะงานของพิธีกร และผู้ดำเนินรายการ การบรรยายเหตุการณ์พิเศษ

- พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการ เมื่อได้รับทราบงานต้องทำการศึกษาในส่วนของนโยบาย และวัตถุประสงค์ของงาน โดยยึดหลัก
 - WHO
 - WHAT
 - WHEN
 - WHERE
 - WHY
- เตรียมเขียนบทพูดสำหรับเปิดรายการ เพื่อนำเข้าสู่งาน การถ่ายทอดเสียง และเตรียมหาข้อมูลเพื่อใช้ในการบรรยาย
- เปิดรายการ เพื่อนำเข้าสู่รายการถ่ายทอดเสียงโดยใช้เรื่องราวและเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ถูกต้องชัดเจน
- บรรยายเหตุการณ์ (สด) เพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบเรื่องราว และสื่อสารรายการให้ราบรื่น
- กรณีมีผู้ร่วมบรรยาย ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานต้องมีการเตรียมการสนทนา เพื่อสามารถตั้งคำถามเพื่อใช้ในการโต้ตอบในรายการ
- เตรียมแก้ไขในสถานการณ์ในกรณีเสียง หรือมีปัญหาขัดข้อง ต้องสามารถสื่อสารและนำเสนอได้อย่างทันท่วงที

พิธีกรและผู้ดำเนินรายการ การถ่ายทอดเสียง หรือบรรยายเหตุการณ์พิเศษ

ควรมีความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยถูกต้อง ตลอดจนอักขรวิธี น้ำเสียงน่าฟัง มีลีลาใน

การนำเสนอที่น่าสนใจ ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน

1. มีบุคลิกภาพดี สง่างาม แต่งกายดี น่าเชื่อถือ กล้าแสดงออก มีความสามารถในการสื่อสารผู้ชมได้ดี
2. มีความรู้รอบตัว สนใจการศึกษา รักการอ่าน-เขียน สนใจศึกษาข้อมูลตลอดเวลา
3. มีไหวพริบปฏิภาณดี แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าอย่างดี
4. มีวินัยการทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่น อ่อนน้อมถ่อมตน

5.มีความตั้งใจในการพัฒนาและมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน มีทัศนคติ มีความเป็นกลาง

4. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

สรุปสาระสำคัญ

เนื่องด้วยในปี พ.ศ. 2554 เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 84 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2554 รัฐบาลได้มีการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 อย่างสมพระเกียรติและถูกต้องตามราชประเพณี

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยถือเป็นภารกิจหลักในการปฏิบัติงาน และได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง รวมทั้งการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธี รัฐพิธี และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องในงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ความถี่ 819, 891 กิโลเฮิร์ตซ์ ในระบบ A.M. และความถี่ 92.5 เมกะเฮิร์ตซ์ ในระบบ F.M. และเป็นแม่ข่ายให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในส่วนภูมิภาค สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 147 สถานี พร้อมทั้งขอความร่วมมือสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสังกัดทั่วประเทศ จำนวน 377 สถานี ได้ร่วมรับสัญญาณการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีอันสำคัญยิ่งในครั้งนี้ด้วย

ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีหมายกำหนดการเสด็จออกมหาสมาคม เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมัยไทยสุยุพیمان ในพระบรมมหาราชวัง ในวันที่ 5 ธันวาคม เวลาเช้า 09.30 นาฬิกา โดยพระองค์ทรงเครื่องบรมขัตติยราชภูษิตาภรณ์ พร้อมเครื่องแบบเต็มยศ ประทับพระราชบัลลังก์ บนพระที่นั่งพุดตานกาญจจินทาสน์เหนือพระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตร ซึ่งตั้งอยู่หน้าพระที่นั่งบุษบกมาลามหาจักรพรรดิพิมาน และอยู่เบื้องหลังพระวิสูตร (ม่าน) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าทูลละอองธุลีพระบาท (อยู่เบื้องหลังพระวิสูตร) และคณะบุคคลต่างๆ (อยู่เบื้องหน้าพระวิสูตร) เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล

อนึ่ง การนี้จะมีขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยหากเป็นปีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกอบพระราชพิธีอย่างพิเศษในวโรกาสสำคัญ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดขึ้นในสถานที่สำคัญอื่น และในปี พ.ศ. 2553 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทหารรักษาพระองค์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณตนเป็นกรณีพิเศษในการนี้ด้วย โดยในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม ของทุกปี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดขึ้นที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมัยไทยสุยุพیمان ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนการเสด็จออกมหาสมาคมในโอกาสพิเศษ ได้จัดมาแล้ว 13 ครั้ง เริ่มตั้งแต่พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2493 มาจนถึงปัจจุบัน ได้จัดเป็นครั้งที่ 14 แล้ว

ผู้ขอรับการประเมินได้นำแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารมวลชน ทฤษฎีบทบาทของสื่อมวลชน และทฤษฎีสังคมมวลชน รวมทั้งนำเอาเทคนิคและทักษะการเป็นพิธีกร ตลอดจนคุณสมบัติที่ดีของพิธีกร

มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินการถ่ายทอดเสียง เพื่อประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับงานพระราชพิธี โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ การจัดงานพระราชพิธีมหามงคลที่สำคัญให้พสกนิกรชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้รับทราบเพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง
- เพื่อเผยแพร่การพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ให้เป็นไปโดยยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติ
- เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชพิธีที่สำคัญ ให้ประชาชนที่สนใจได้ตระหนักถึงความสำคัญของพระราชพิธี รวมทั้งร่วมถวายพระพรและเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ขั้นตอนการเตรียมการ (ก่อนที่จะมีการถ่ายทอดเสียง)

- คณะทำงานมีการประชุมวางแผนในการถ่ายทอดเสียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ให้เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ ให้มากที่สุดและให้ดำเนินการตามกำหนดการที่คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ในงานพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ได้กำหนดไว้ โดยมีการศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลศึกษา วิเคราะห์ที่มาของพระราชพิธี เพื่อให้การดำเนินงานจัดเตรียมการถ่ายทอดเสียงให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านเนื้อหา รายละเอียดข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ถ่ายทอดเสียงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การถ่ายทอดเสียงเป็นไปตามเป้าหมายและจุดประสงค์ที่วางไว้

รวบรวมข้อมูลสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น โบราณราชประเพณี คำราชาศัพท์ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในงานดังกล่าว ตั้งแต่ต้นจนเสร็จพิธี

- ผู้ขอรับการประเมิน ได้เข้ารับการอบรมร่วมกับพิธีกร/ผู้บรรยาย/ด้านเทคนิค และด้านผลิตรายการถ่ายทอดเสียงนอกสถานที่ ในการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยได้ร่วมประชุมเตรียมการในการถ่ายทอดเสียงในภาพรวมทั้งการจัดเตรียมรถอุปกรณ์ถ่ายทอดเสียง และรถดาวเทียมเชื่อมโยงสัญญาณ การกำหนดจุดจอดรถ รวมไปถึงการกำหนดตัวผู้บรรยายและมอบหมายงานให้แก่แต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

- ผู้ขอรับการประเมินได้นำแนวคิดด้านเทคนิคและทักษะการเป็นพิธีกร รวมทั้งภาพลักษณ์และพระราชพิธี และบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง มาปรับใช้ในการเตรียมการถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีทางวิทยุกระจายเสียงที่แตกต่างจากพิธีถ่ายทอดเสียงประเภทอื่นๆ คือต้องค้นคว้าข้อมูล คำราชาศัพท์ไว้ล่วงหน้า เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการใช้ถ้อยคำ

ที่มีระดับของคำ หรือศักดิ์ของคำ นอกจากนั้นการใช้ราชาศัพท์ที่ถูกต้อง ถือเป็นศักดิ์ศรีของผู้ใช้ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้รักษาวัฒนธรรมทางภาษาอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติด้วย

2. ขั้นตอนการดำเนินการ (วันที่ 5 ธันวาคม 2554)

- ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บรรยายของสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย ในฐานะผู้บรรยายถ่ายทอดเสียงได้นำแนวคิดทักษะการเป็นพิธีกร และคุณสมบัติของผู้บรรยายรายการวิทยุมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำราชาศัพท์ เช่น การเรียกชื่องาน การขานพระนาม การออกเสียงคำยาก ต้องศึกษาหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับงานพระราชพิธีมหามงคล เช่น พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ รวมถึงพระราชจริยวัตร โดยต้องรวบรวมและประมวลรายละเอียดเนื้อหาของแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้นและนำมาถ่ายทอดผ่านการบรรยายให้ผู้ฟังได้เข้าใจถึงบรรยากาศของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้มีความสมบูรณ์ในเนื้อหาด้วยความระมัดระวังและให้ถูกต้องมากที่สุด และเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นพระราชพิธีที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีความละเอียดและอ่อนไหวต่อความรู้สึกของประชาชน

- ผู้ขอรับการประเมิน ในฐานะพิธีกรผู้บรรยายได้ศึกษาและทำความเข้าใจและจัดเตรียมเอกสาร ภาพประกอบ แผนและหัวข้อที่สำคัญที่ได้เตรียมไว้เป็นหมวดหมู่ในภาพรวมของการจัดงานพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ที่สามารถหยิบขึ้นมาพูดแทรก หรือเสริมข้อมูลที่ผู้ร่วมบรรยายได้เกริ่นนำไปบ้างแล้วแต่ยังไม่สมบูรณ์

- ผู้ขอรับการประเมิน ต้องใช้ประสบการณ์และเทคนิคการเป็นพิธีกร มาประกอบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในการบรรยายด้วยความมั่นใจและรวดเร็วทันเหตุการณ์

3. ขั้นตอนการติดตามประเมินผล (หลังเสร็จงาน)

- ผลการปฏิบัติงานประเมินได้จากมีผู้ติดตามรับฟังการถ่ายทอดเสียงทั่วประเทศ มีสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศให้ความสนใจ ติดตามอย่างทั่วถึงและได้รับคำติชมมากมาย

5. ผู้ร่วมดำเนินการ

1. นางสาวนิรมล เหมือนจิต สัตว์ส่วนของผลงาน ร้อยละ 20

6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ผู้ขอรับการประเมินรับผิดชอบบรรยายตรงจุดที่สำคัญที่สุด คือ บริเวณสนามหญ้าหน้ามุขเด็จของพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งเป็นจุดที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ถวายพระพรชัยมงคลและผู้บัญชาการทหารสูงสุดกล่าวนำทหารรักษาพระองค์ถวายสัตย์ปฏิญาณ

โดยจุดถ่ายทอดเสียงได้แบ่งออกเป็น 2 จุด

- จุดที่ 1 อยู่บริเวณประตูวิเศษไชยศรี ติดกับถนนหน้าพระลาน ซึ่งเป็นจุดที่ริ้วขบวนอัญเชิญน้ำพระพุทธมนต์ เคลื่อนจากพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ผ่านประตูวิเศษไชยศรีเข้ามายังพระที่นั่งจักรี มหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งในจุดนี้ได้มอบหมายให้นางพอใจ กิจถาวรรัตน์ เป็นผู้บรรยาย
- จุดที่ 2 อยู่บริเวณหน้ามุขเด็จของพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โดยผู้ขอรับการประเมินประจำอยู่จุดนี้กับ น.ส.นิรมล เหมือนจิต เป็นผู้บรรยายพระราชพิธีและบรรยากาศโดยทั่วไปจนจบพระราชพิธี

(ผู้ขอรับการประเมินได้บรรยายไปตามขั้นตอนต่างๆ ในสัดส่วนของผลงาน 80% ได้นำแนวคิด ด้านภาพลักษณ์และพระราชพิธี รวมถึงแนวคิดทักษะการเป็นพิธีกรและบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนมาเป็น กรอบในการปฏิบัติงาน โดยยึดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้)

ขั้นตอนของการปฏิบัติหน้าที่พิธีกรการถ่ายทอดเสียง หรือผู้บรรยายเหตุการณ์พิเศษ

ขั้นตอนก่อนวันงานของผู้รับการประเมิน

1. หลังจากได้รับกำหนดการของงานและแผนในการปฏิบัติแล้ว ผู้ขอรับการประเมินได้นำมา ศึกษาและเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามกำหนดการดังกล่าว แล้วเตรียมการเขียนบทสำหรับเปิด รายการ ใน การถ่ายทอดเสียงดังกล่าว
2. ผู้ขอรับการประเมินได้เตรียมคำพูดสำหรับการเปิดรายการถ่ายทอดเสียงเพื่อการนำเสนอ ที่ถูกต้อง และได้คำนึงถึงการนำเสนอสิ่งที่สำคัญในสื่อของวิทยุกระจายเสียง เช่น ชื่องาน ชื่อของพิธีกร สถานที่ ความสำคัญของงาน ประธานในพิธี ตลอดจนรายละเอียดทั่วไปที่ สำคัญเพื่อความสมบูรณ์ในการถ่ายทอดเสียงในครั้งนี้
3. ผู้ขอรับการประเมินได้เตรียมการศึกษารายละเอียดของงาน เพื่อเตรียมสำหรับหาข้อมูลในการ บรรยาย เช่น ชื่องานที่ถูกต้องต้องอ่านอย่างไร ขั้นตอนแบบแผนของประเพณีนี้เป็นอย่างไร ราชประเพณีโบราณทำแบบนี้ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ควรมีข้อเปรียบเทียบ ซึ่งทั้งหมดมีขั้นตอนและที่มา ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้เตรียมข้อมูลไว้พร้อมในทุกด้าน

ขั้นตอนการดำเนินงานถ่ายทอดเสียง (ของผู้ขอรับการประเมิน)

- การประสานงานและการเตรียมข้อมูลก่อนการถ่ายทอดเสียง
- การปฏิบัติงานระหว่างถ่ายทอดเสียง
- การดำเนินงานหลังการปฏิบัติงานถ่ายทอดเสียง

การประสานงานและเตรียมข้อมูลก่อนการถ่ายทอดเสียงในภาพรวม

1.1. การวางแผนการเตรียมการถ่ายทอดเสียง

เมื่อได้รับมอบหมายให้ถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ผู้ขอรับการประเมินได้เริ่มต้นศึกษาลำดับขั้นตอนของพิธีการและสาระสำคัญของ พระราชพิธี แล้วจึงวางแผนถ่ายทอดเสียงโดยคำนึงถึงความสำคัญของงาน ลำดับขั้นตอนของงาน กับการถ่ายทอดเสียง โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่ส่วนเทคนิคและส่วน

ถ่ายทอดเสียงได้เดินทางไปสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนในการถ่ายทอดเสียง ลักษณะของงาน จุดเด่นของงาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ประกอบพระราชกิจไต่บัง เป็นต้น

จากนั้นได้จัดให้มีการประชุมหารือร่วมกัน โดยเชิญหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องมาประชุมเพื่อวางแผนเตรียมการถ่ายทอดเสียง มีประเด็นของการประชุมที่สำคัญดังนี้ ความพร้อมเกี่ยวกับอุปกรณ์ถ่ายทอดเสียง

การดำเนินการด้านเทคนิคการถ่ายทอดเสียง ในลักษณะงานทั่วไปมีการใช้รถอุปกรณ์ถ่ายทอดเสียง จำนวน 1 ชุด มีเจ้าหน้าที่เทคนิคทำหน้าที่ในการควบคุมเสียง การเชื่อมโยงสัญญาณมายังห้องส่งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ความพร้อมด้านเนื้อหาข้อมูลการถ่ายทอดเสียง ผู้ขอรับการประเมินได้ประสานงานกับสำนักพระราชวังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้จัดเตรียมเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การจัดเตรียมข้อมูลเนื้อหาของพระราชพิธี เช่น หมาย กำหนดการ โครงการจัดงาน ประวัติความเป็นมา ชื่อ-ตำแหน่งของบุคคลสำคัญในงาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน่วยงานและองค์กร เพื่อผู้บรรยาย และเจ้าหน้าที่ส่วนเทคนิค จะได้นำไปศึกษาก่อนการถ่ายทอดเสียง
2. การจัดหาวิทยากรร่วมบรรยาย กรณีที่มีการบรรยายในลักษณะนิทรรศการที่ต้องมีเนื้อหาเจาะลึกข้อมูลเฉพาะด้าน โดยวิทยากรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถบรรยายถ่ายทอดเสียงให้รายละเอียดที่เป็นประโยชน์กับผู้ฟังได้

1.2. การเตรียมการดำเนินการถ่ายทอดเสียง

ขั้นตอนการเตรียมการของเจ้าหน้าที่ถ่ายทอดเสียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีทั้งปฏิบัติตามหน้าที่โดยตรง และปฏิบัติงานร่วมกัน ดังต่อไปนี้

1.2.1. เจ้าหน้าที่เทคนิค ได้เดินทางไปยังสถานที่ถ่ายทอดเสียงล่วงหน้าประมาณ 2-3 ชั่วโมง เพื่อติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์การถ่ายทอดเสียง เช่น จุดของรถ ลากสายเสียง ควบคุมการทำงานของเสียง การจัดเตรียมอุปกรณ์การบรรยายถ่ายทอดเสียง มีไมโครโฟน 2 ตัว นอกจากนี้เจ้าหน้าที่เทคนิคดาวเทียมมีหน้าที่ในการเตรียมพร้อมเชื่อมโยงสัญญาณดาวเทียม โดยมีการทดสอบสัญญาณเสียงก่อนออกอากาศ

ในการดำเนินงานถ่ายทอดเสียงที่มีเจ้านายเสด็จฯ เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังจะให้คำแนะนำในการกำหนดจุดถ่ายทอดเสียงตามเส้นทางเสด็จฯ และให้ต่างกายให้สุขภาพโดยเป็นไปตามหมายที่กำหนดไว้

1.2.2. พิธีกรบรรยายถ่ายทอดเสียง (เป็นส่วนของผู้รับการประเมินที่รับผิดชอบ) พิธีกรของทางสถานีจะทำหน้าที่เป็นหลักในการดำเนินรายการ เพื่อควบคุมเนื้อหาการบรรยายให้ตรงกับภาพที่ปรากฏขณะถ่ายทอดเสียง ดังนั้น พิธีกรของสถานีฯ จึงต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลทั้งขั้นตอนลำดับพิธีการ ที่มา และวัตถุประสงค์ของการจัดงาน เส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน และหาความรู้เพิ่มเติมถึงรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหมายกำหนดการทั้งหมด โดยต้องมีการเดิน

สำรวจเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน บรรยายบริเวณโดยรอบของงาน จัดข้อมูลในงาน นอกเหนือจากที่มีอยู่ในเอกสาร พร้อมทั้งทำเครื่องหมายในจุดสำคัญๆ เพื่อเตรียมพร้อมสามารถ หยิบยกมาใช้ได้ทันที ขณะปฏิบัติงานถ่ายทอดเสียงพระราชพิธี

ก่อนถึงเวลาในการเริ่มการถ่ายทอดเสียง พิธีกรต้องซ้อมบทที่จะนำเข้ารายการที่ได้ เตรียมข้อความคำพูดประมาณ 3-5 นาที เพื่อนำเข้าการถ่ายทอดเสียง และกล่าวทักทายผู้ฟังและ แจ้งให้ทราบถึงหมายกำหนดการของการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธี โดยกล่าวถึง 5W 1H ประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม และอย่างไร นั่นคือ ชื่องาน วัน/เวลา สถานที่ วัตถุประสงค์ของการพระราชพิธี หน่วยงานที่รับผิดชอบ กิจกรรม และนำเข้าบรรยากาศ ของพระราชพิธี

นอกจากนั้น การทำหน้าที่บรรยายทางวิทยุกระจายเสียง ผู้ขอรับการประเมินได้ใช้ ลีลาการพูดและน้ำเสียง รวมทั้งการแต่งกายซึ่งเป็นไปตามหมายกำหนดการ กระตือรือร้นในการหา ความรู้รอบตัวในเรื่องต่างๆ และมีความสามารถถ่ายทอดเรื่องนั้นด้วยถ้อยคำ วาจา และน้ำเสียง ที่น่าฟัง มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สามารถใช้คำราชาศัพท์ในการบรรยายได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม

สรุปได้ว่า การถ่ายทอดเสียงมีลักษณะการทำงานเป็นทีม เจ้าหน้าที่ทุกคนล้วนมีความสำคัญในหน้าที่ของตน จำเป็นต้องมีการซักซ้อมความเข้าใจในการทำงานให้ตรงกัน เพื่อให้ การถ่ายทอดเสียงมีความสอดคล้องสัมพันธ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ในส่วนของผู้ขอรับการประเมินซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นพิธีกร/ผู้บรรยาย ในงาน พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ได้นำหลักปฏิบัติดังกล่าว มาปรับใช้ตั้งแต่เริ่มถ่ายทอดเสียงจนจบการถ่ายทอดเสียง

โดยผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการดังนี้
ขั้นเตรียมการ

- ศึกษา วิเคราะห์ความเป็นมาของการถ่ายทอดเสียงเพื่อให้การดำเนินการในการถ่ายทอดเสียงครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทั้งแนวทางในการวางแผน การกำหนดอุปกรณ์ ด้านเทคนิค การกำหนดบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ
- วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการประสานงานด้านข้อมูลต่างๆ กับผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการพระราชพิธี โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลบางอย่างที่สื่อให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติ บางครั้งอาจมีข้อมูลปลีกย่อย ผู้บรรยายมีหน้าที่แสวงหาด้วยตนเอง และซักถามผู้เชี่ยวชาญเรื่องนั้นๆ โดยตรง
- ขอคำปรึกษาและประสานขอข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ ผู้มีความชำนาญ และความรู้ต่างๆ จากกรมศิลปากร สำนักพระราชวัง สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมการศาสนา และผู้เกี่ยวข้องด้านอื่นๆ

- รวบรวมข้อมูลสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันันพระมหากษัตริย์ เช่น โบราณราชประเพณี คำราชาศัพท์ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในงานพระราชพิธี ตั้งแต่ต้นจนเสร็จพิธี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้ประกอบการบรรยาย
- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญจากหนังสือ ตำราต่างๆ และบทวิเคราะห์ในหนังสือพิมพ์ บทความ จากวารสารต่างๆ หนังสือที่หน่วยงานต่างๆ จัดทำขึ้น และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัย และทันเหตุการณ์และเป็นจริงมากที่สุด

การวางแผนและเตรียมการด้านการบรรยายในสถานที่ที่กำหนด

- วางแผนเรื่องการเปิดนำเข้ารายการและปิดท้ายรายการในการถ่ายทอดเสียง เนื่องจากเป็นการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีที่สำคัญอย่างยิ่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บรรยายภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีการถ่ายทอดเสียงเป็นภาษาอังกฤษด้วย
- กำหนดรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้บรรยาย และช่างเทคนิคซึ่งถือเป็นทีมเดียวกันที่จะร่วมกันถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีนี้ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ รวมทั้งประสานงานตามจุดต่างๆ
- จัดเตรียมเอกสารประกอบการบรรยายให้เป็นหมวดหมู่จ่ายต่อการค้นหาเวลาบรรยาย เนื่องจากการบรรยายเป็นการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (ตามภาพความเป็นจริง) จึงไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงกะทันหันและผู้บรรยายจะต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ทัน่วงที

ประสานงานในความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

เนื่องจากการจัดงานดังกล่าว แต่ละกระทรวงหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบได้มอบหมายให้ปฏิบัติการกิจกรรมแตกต่างกันไปตามความสามารถและความถนัด จึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือในการรวบรวมเนื้อหาที่มา รายละเอียดต่างๆ มาเป็นข้อมูลประกอบการบรรยายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และประชาชนได้รับความรู้ มีความเข้าใจในโบราณราชประเพณีที่มีมาแต่ช้านาน

- ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่กรมศิลปากร กองงานพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ในการขอข้อมูลเกี่ยวกับพระราชพิธีที่เกี่ยวข้อง
- เข้ารับการอบรมการเป็นผู้บรรยายในการพระราชพิธี จัดโดย กรมศิลปากร และกรมประชาสัมพันธ์
- ประสานงานขอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การตกแต่งบริเวณภายในและภายนอกพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้บรรยายในการถ่ายทอดเสียง โดยการเตรียมตัวตามขั้นตอนดังนี้

- ประชุม นัดหมาย ชักข้อมกับผู้ร่วมบรรยาย โดยยึดหน้าที่ตามหมายกำหนดการตามที่ กองงานพระราชพิธี ออกหมายกำหนดการมา

- ผู้บรรยายได้เข้าประจำจุดที่จะถ่ายทอดเสียงก่อนเวลา 05.00 น. และเตรียมเครื่องแต่งกายให้พร้อม รวมทั้งข้อมูลที่ใช้ในการบรรยายถ่ายทอดเสียง
- เมื่อถึงเวลาตามที่มีการกำหนดและขอความร่วมมือสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสังกัดร่วมถ่ายทอดเสียง จึงได้เริ่มถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีตั้งแต่ต้นจนจบ

ขั้นตอนหลังจากเสร็จสิ้นงาน

- นำเอาเทปที่ได้บันทึกไว้ในเวลาถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 มาฟังดูว่ามีข้อบกพร่องทางด้านใดบ้าง เพื่อจะได้นำมาแก้ไขในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป
- เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เอาไว้เพื่อใช้อ้างอิง หรือเพื่อจะได้ใช้ประกอบการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีต่างๆ ในโอกาสต่อไป

ในส่วนของผู้ร่วมดำเนินการ (20%) เป็นผู้ร่วมบรรยายในช่วงสั้นๆ เท่านั้น

7. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

7.1 เชิงปริมาณ

- การถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ได้เริ่มถ่ายทอดเสียงตั้งแต่เวลา 08.00 – 12.00 น. รวม 4 ชั่วโมง
- การถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีในครั้งนี้ได้ใช้คลื่นความถี่ 819, 891 กิโลเฮิร์ตซ์ ในระบบ A.M. และความถี่ 92.5 เมกกะเฮิร์ตซ์ ในระบบ F.M. โดยเป็นแม่ข่ายให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในส่วนภูมิภาคของกรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 147 สถานี และร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสังกัดทั่วประเทศอีก 377 สถานี รวมเป็น 524 สถานี ถ่ายทอดเสียงไปพร้อมกัน
- ประชาชนที่ได้ร่วมฟังการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยในครั้งนี้ ต่างรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ร่วมกันชื่นชมพระบารมี มากกว่า 10 ล้านคน เนื่องจากการถ่ายทอดเสียงทุกคลื่นความถี่ไปพร้อมกันทั่วประเทศ

7.2 เชิงคุณภาพ

- การบรรยายถ่ายทอดเสียง ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดงานพระราชพิธีที่มีข้อมูลรายละเอียดมากมาย รวมทั้งถ่ายทอดบรรยากาศเหตุการณ์สำคัญครั้งประวัติศาสตร์ไปสู่สายตาประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อเทิดพระเกียรติและระลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ประชาชนเกิดความจงรักภักดีและได้ร่วมกันชื่นชมพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งถือเป็นการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

8. การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ต่อประชาชน :

- ประชาชนทั่วไป สามารถนำเนื้อหาต่างๆ ของพระราชพิธีไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการศึกษา ค้นคว้า และใช้อ้างอิงเพื่อประโยชน์อื่นต่อไปได้ในอนาคต

ประโยชน์ต่อองค์กร :

- การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีของพสกนิกรชาวไทยต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เคารพและเทิดทูนสูงสุด รวมทั้งได้เห็นถึงความรักความสามัคคีที่ได้ร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติภารกิจที่สำคัญให้ลุล่วงอย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะเป็นการทำงานร่วมกันของกรมประชาสัมพันธ์และภาคเอกชนอื่น
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และประชาชน รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือเพื่อแสดงความรักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งถือเป็นสถาบันหนึ่งที่คนไทยเคารพรักและเทิดทูน และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ

ประโยชน์ต่อประเทศชาติ :

- สร้างความรู้ ความเข้าใจในความงดงามของพระราชพิธี เพื่อเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และสามารถนำไปเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และเก็บไว้ในหอสมุดแห่งชาติ เพราะมีการบันทึกเก็บไว้ที่หอจดหมายเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลนำมาใช้เป็นประโยชน์ในอนาคต
- แสดงความชื่นชมยินดีในพระมหากรุณาธิคุณ ตลอดจนเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ให้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก และประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

9. ความยุ่งยากในการดำเนินการ / ปัญหา / อุปสรรค

9.1 ความยุ่งยากในการประสานงานด้านข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการจัดงานพระราชพิธีในครั้งนี้เป็นงานที่จะต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานที่ถูกต้องตรงตามหลักการปฏิบัติ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่จะต้องถ่ายทอดข้อมูลที่สำคัญให้ประชาชนได้เข้าใจ ผู้บรรยายรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความละเอียดรอบคอบในการเสาะหาข้อมูลและหาแหล่งที่มาของข้อมูล และบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างๆ แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบบางครั้งอาจขาดการประสานงานหรือหาแหล่งข้อมูลไม่พบ และยังไม่มั่นใจในการปฏิบัติงาน หรือไม่ชัดเจนในการทำงาน หรือบางครั้งมีผู้ให้ข้อมูลว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เมื่อไปถามหาข้อมูลกลับไม่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร จึงทำให้การแสวงหาข้อมูลยุ่งยากมากพอสมควร หรือบางครั้ง ผู้มีข้อมูลมักถูกเชิญไปเป็นวิทยากรตามสถานที่ต่างๆ จนไม่

สามารถติดต่อได้ เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์ มีความชำนาญ และถูกมอบหมายให้เป็นผู้ให้ข้อมูลเพียงผู้เดียว

9.2 ความยุ่งยากในการบรรยายระหว่างปฏิบัติหน้าที่ถ่ายทอดเสียง

ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บรรยายถ่ายทอดเสียง จะต้องเตรียมข้อมูลและเนื้อหาที่จะบรรยายให้ตรงตามกำหนดการหรือแนวทางที่ได้กำหนดไว้ เช่น มีการซักซ้อมกันว่าจะเริ่มต้นจากเหตุการณ์หนึ่งไปถึงอีกเหตุการณ์หนึ่ง และเชื่อมต่อไปเป็นเรื่อยๆ ต่อเนื่องกัน แต่ในบางครั้งเนื่องจากเป็นพระราชพิธีและมีพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯ มาร่วมพิธีด้วย และผู้บรรยายไม่สามารถคาดเดาได้ว่ากำหนดการเสด็จพระราชดำเนิน จะตรงตามเวลาหรือเลื่อนกำหนดการออกไปแล้วแต่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ และเท่าที่หามาได้นำมาประกอบ ร้อยเรียงเป็นคำอธิบายให้สอดคล้องกับภาพที่เห็นในเหตุการณ์จริง

ดังนั้น ผู้บรรยายจึงต้องอาศัยไหวพริบและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมากที่สุดที่จะนำข้อมูลรายละเอียดมาอธิบายให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรู้สึกว่ามีปัญหาหรือมีการเปลี่ยนแปลงหมวกกำหนดการ ประกอบกับในการถ่ายทอดเสียงทางวิทยุกระจายเสียงนั้น ผู้ฟังสามารถรับฟังได้ ทุกสถานีพร้อมกัน เนื่องจากการขอความร่วมมือในการรับสัญญาณการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีสำคัญ ทำให้มีความกดดันว่ามีผู้รับฟังจำนวนมาก จะต้องไม่มีข้อผิดพลาด หรือถ้าผิดพลาด ก็ให้ผิดน้อยที่สุด เพราะเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนอย่างมาก

ผู้ขอรับการประเมินซึ่งเป็นผู้บรรยาย ได้ศึกษาข้อมูลจนมีความรู้ความเข้าใจในพระราชพิธีเป็นอย่างดี และได้ศึกษาข้อมูลการใช้คำราชาศัพท์ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ข้อมูลของพิธีการ ข้อมูลขององค์ประกอบอื่น ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นข้อมูลของพระสงฆ์ที่มาเจริญพระพุทธมนต์ ต้องอ่านรายนามพระสงฆ์ให้ถูกต้อง และเนื่องจากสถานที่จัดพระราชพิธีอยู่ในพระบรมมหาราชวัง จึงต้องบรรยายให้ประชาชนได้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของหมู่พระที่นั่งต่างๆ ที่ประดิษฐานอยู่ในพระบรมมหาราชวัง ให้มีความรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้เตรียมข้อมูลทุกอย่างไว้พร้อมเสมอ

9.3 ความยุ่งยากในการประสานงานผู้บรรยาย

เนื่องจากการบรรยายที่ต้องใช้ผู้บรรยายที่มีประสบการณ์อย่างสูง เพราะเป็นพระราชพิธีที่สำคัญ จึงต้องมีการค้นหาข้อมูลให้มากและเป็นปัจจุบันมากที่สุด เช่น ตำแหน่งของฝ่ายบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ แม้แต่ตำแหน่งในกองทัพ หรือพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ที่มาร่วมในพระราชพิธีในครั้งนี้ ซึ่งผู้บรรยายแต่ละคนจะรู้จักบุคคลสำคัญต่างๆ เหล่านี้ไม่เท่ากัน ผู้ขอรับการประเมินจึงได้หารูปถ่ายมาให้ผู้ร่วมบรรยายได้ดูและศึกษาก่อนจะเริ่มถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีนี้

9.4 ความยุ่งยากในการเตรียมตัว เตรียมร่างกายให้พร้อมในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ถ่ายทอดเสียง

การถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีสำคัญๆ ต่างๆ นั้น นอกจากจะต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ใช้ในการบรรยายให้พร้อมแล้ว ยังจะต้องเตรียมตัวเตรียมร่างกายให้พร้อมด้วย เพราะการถ่ายทอดเสียงงานพระราชพิธีหรืองานสำคัญๆ นั้น ในบางครั้งจะต้องยืนเป็นเวลานาน ซึ่งอาจจะต้องยืนตากฝนหรือตากแดดก็เป็นได้

จะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ทนกับสภาพอากาศได้ทุกรูปแบบ เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดเสียง ให้เป็นไปโดยราบรื่นและสมบูรณ์ที่สุด

9.5 ความยุ่งยากในการเข้าประชุมกับสำนักพระราชวังและผู้เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการถ่ายทอดเสียงพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 เป็นพระราชพิธีที่มีความสำคัญยิ่ง จึงต้องมีการนัดประชุมกับสำนักพระราชวังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายครั้ง เพื่อให้เป็นไปโดยสมพระเกียรติ และเป็นไปโดยสมบูรณ์แบบ ไม่ว่าจะ เป็นทางด้านของการกำหนดพื้นที่เข้า-ออก พื้นที่จอดรถถ่ายทอดเสียง การจัดการจราจร เส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน เพื่อจะได้รับทราบเรื่องราวของหน่วยงานอื่น แล้วนำกลับมาปรับเข้ากับแผนการถ่ายทอดเสียงของทางสถานี ซึ่งในบางครั้งยังกำหนดจุดต่าง ๆ รวมทั้งเส้นทางเสด็จยังไม่ลงตัว ต้องมีการประชุมอีกหลายครั้ง กว่าจะได้ข้อยุติถึงวันสุดท้ายก่อนจะถึงวันงาน หรือบางครั้งก็ยังมีปรับปรุงแก้ไขอีก แม้กระทั่งถึงวันปฏิบัติงานจริง

9.6 ความยุ่งยากในการใช้คำพูดในการบรรยาย

สื่อวิทยุกระจายเสียงนั้น เป็นสื่อที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ฟังทางเสียง ผู้ฟังจะมองไม่เห็นภาพ จึงจำเป็นต้องบรรยายให้ผู้ฟังจินตนาการตามจนเห็นภาพในบรรยากาศและพิธีการต่างๆ ว่า ดำเนินการเป็นอย่างไร ตามขั้นตอนและลำดับพิธีการ ต้องใช้คำราชาศัพท์ได้อย่างถูกต้อง มีการแปลคำราชาศัพท์แบบง่ายๆ ให้กับผู้ฟังได้เข้าใจไปพร้อมๆ กัน

10. ข้อเสนอแนะ

ผู้ขอรับการประเมินมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การถ่ายทอดเสียงทางวิทยุกระจายเสียงจำเป็นต้องให้มีความสมบูรณ์ทางเสียง และการจัดงานสำคัญต่างๆ ต้องได้รับความร่วมมืออย่างมากจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานนั้นต้องมอบหมายผู้ให้ข้อมูลที่ชัดเจน จะไม่ทำให้สับสนและเสียเวลาในการค้นหาข้อมูล
2. งบประมาณในการดำเนินการเป็นสิ่งจำเป็น ภาครัฐควรจัดงบประมาณอย่างเหมาะสมกับการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
3. ควรวางแผนและจัดทำคู่มือเป็นตัวอย่างแก่ผู้บรรยายรุ่นหลังไว้เป็นแนวทางในการบรรยายเหตุการณ์แบบเดียวกัน (อาจทำเป็นแนวทางตามกำหนดการไว้) ซึ่งอาจต้องใช้ปฏิบัติงานในอนาคต และเป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลังสืบต่อไป

ข้อเสนอแนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

เรื่อง

การพัฒนารายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เพื่อเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

เสนอแนวความคิด ปี พ.ศ. 2555

ข้อเสนอแนวความคิด / วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นายสัญญาลักษณ์ เจริญเปี่ยม

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักสื่อสารมวลชน ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ 185
กลุ่มผลิตรายการ ส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เรื่อง การพัฒนารายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

หลักการและเหตุผล

ด้วยในภาวะปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การแข่งขันทางธุรกิจ และการสื่อสารที่มีศักยภาพในการส่งข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วไม่ว่าเราจะอยู่ที่ไหน ทำอะไร เวลาเมื่อไร สามารถรับข้อมูลข่าวสารและทำธุรกรรมได้ตลอดเวลา ด้วยความสะดวก รวดเร็ว จากการแข่งขันที่เกิดขึ้นทำให้ภาครัฐและเอกชนต้องพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักของกรมประชาสัมพันธ์ ถือเป็นสื่อของรัฐที่มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อพัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาล ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชน รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น การนำรายการที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมาส่งสัญญาณเพื่อออกอากาศทางอินเทอร์เน็ตจึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการพัฒนางานด้านรายการออกอากาศให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลาย รวมทั้งเป็นโอกาสหรือช่องทางใหม่ในการนำข้อมูลไปสู่ผู้รับอย่างรวดเร็ว เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

บทวิเคราะห์ / แนวความคิด / ข้อเสนอ

จากการออกอากาศในปัจจุบันจะพบว่า มีรายการบางรายการที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยแล้ว และสามารถไปสืบค้นดูได้ทางอินเทอร์เน็ต แต่บางรายการไม่มีเนื้อหาหรือไม่สามารถสืบค้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และความพร้อมของรายการและระบบอินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ของกรมประชาสัมพันธ์ แต่จากการได้นำรายการและข่าวสารการประชาสัมพันธ์มาออกอากาศทางอินเทอร์เน็ตพบว่าประชาชนสามารถรับฟังรายการและรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วเป็นประโยชน์

เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังบางส่วนที่ไม่สามารถติดตามฟังรายการทางวิทยุกระจายเสียงในช่วงเวลาที่ออกอากาศปกติได้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะพัฒนารูปแบบการนำเสนอรายการที่ผู้ฟังสามารถรับฟัง ณ เวลานั้นๆ ได้ทันทีทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งการนำรายการที่ดีและมีสาระมาให้ความรู้และเผยแพร่โดยประสานงานกับส่วนเทคนิค ในการนำ

รายการและข้อมูลต่างๆ เข้าสู่ระบบอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประสิทธิผล เพื่อเป็นประโยชน์ในการเพิ่มจำนวนผู้ฟังรายการ

ในการนำรายการมาออกอากาศผ่านทางเว็บไซต์ของกรมประชาสัมพันธ์จะพบว่า บางครั้งไม่สามารถเข้าฟังได้ ทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการรับฟัง ดังนั้นจึงขอเสนอแนะให้เปิดเป็นเว็บไซต์ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยโดยตรงที่ไม่ได้ไปร่วมกับใคร เพราะจะสามารถนำเสนอและตกแต่งเว็บเพจให้มีความทันสมัยและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ สามารถทำให้ขยายขอบเขตและเพิ่มจำนวนผู้ฟังมากขึ้น เพราะมีทางเลือกใหม่ที่รวดเร็วกว่า ถือเป็น การนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการประชาสัมพันธ์อีกรูปแบบหนึ่ง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีจำนวนผู้ฟังเพิ่มมากขึ้น ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศและกลุ่มสมาชิก
2. เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. เป็นช่องทางในการสร้างความเข้าใจที่ดี ในรูปแบบสถานีข่าวสารเพื่อการปฏิรูปประเทศไทยตามแผนปรองดองของนายกรัฐมนตรี
4. ทำให้เกิดการพัฒนาการนำเสนอรายการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถรวมทั้งกระตือรือร้นในการป้อนข้อมูล
5. ทำให้บุคลากรได้มีโอกาสร่วมกันเป็นทีมเพราะต้องมีการประสานงานกันระหว่างส่วนผลิตรายการ ส่วนกระจายเสียงในประเทศ ส่วนกระจายเสียงต่างประเทศ และส่วนเทคนิค รวมทั้งส่วนสื่อข่าวและผลิตรายการข่าว

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผลสัมฤทธิ์ของงานที่คาดหวัง (Results)

ตัวชี้วัดผลผลิต

- รายการที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทุกรายการ ได้แพร่ภาพทางเว็บไซต์ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยโดยตรง
- จำนวนค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายสามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหา รวมทั้งติดตามฟังรายการได้เป็นอย่างดี

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

- ประชาชนกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ได้รับรู้และติดตามฟังรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจากเว็บไซต์ หากพลาดโอกาสฟังทางวิทยุกระจายเสียง หรือหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

- ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อรายการ ถือเป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรายการที่ออกอากาศ ตีชมรายการ นับเป็นสื่อของประชาชนอย่างแท้จริง

ลงชื่อ

(นายสัญญาลักษณ์ เจริญเปี่ยม)

ผู้เสนอแนวคิด

...!/.กรกฎาคม./..2555...